

ATATÜRK DİKKATİNİ İSTANBULA ÇEVİRDİ

Asırların kurduğu bu şehri ancak asırlara hükmedecek kadar kuvvetli bir el kurtarabilirdi

Türkiyenin her tarafında umran hareketleri var. Birçok şehirlerimizde hayat, ticaret, bir misli, iki misli canlanıyor; İstanbul ise memleketin takib ettiği inkişaf seyri içinde iktisadi hayat itibarile ancak tutunabiliyor. Fakat şehir hayatı ve belediye bakımından daima düşmektedir. Bu şehri kurtarmak için yegâne çare ancak fevkalâde bir kuvvetin müdahalesi idi

Yazan: Muhittin Birgen

Atatürk'ün evvelki gün İç İşleri Bakanlığında tedkik buyurdukları Prust tarafından yapılan İstanbul plânı

(Yazısı ikinci sayfamızın Hergün sütunundadır)

Karabük demir fabrikaları müdürü İstanbulda

Karabük demir fabrikalarının inşaatını der'uhde etmiş olan İngiliz Brassert firmasının müessesisi müdürü G. F. Hoppkinson, arkadaşları Selway, Hughes ve Muin ile birlikte evvelki gün şehrimize gelmiş ve mezuniyetini geçirmek üzere dün akşam Avusturyaya hareket etmiştir.

Bay Hoppkinson

Hareketinden evvel, Park Otel'de bir (Devamı 11 inci sayfada)

Sir Percy Lorrain Bulgar Kralı ile görüştü

Sofya 19 (Hususî) — Mezuniyetini Avusturyada geçirmiş olan İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Percy Lorrain, Ankara'ya gitmek üzere geçen gün buraya gelmiş ve bir gece Sofyadaki İngiliz elçisi Sir Petersona misafir olmuştur.

Sir Percy Lorrain, Bulgar Kralı ile görüşmüştür. E-hemmiyet ve alâka ile karşılanan bu kabul bir saat kadar sürmüştür.

Faşizmin Yeni Dünyada gözü mü var? İtalya Cenubî Amerika devletlerini teslihediyor

Atatürk bugün hareket ediyor

Ankara, 19 (Hususî) — Atatürk'ün hususî treni yarın (bugün) saat 14 de İstanbul'a doğru hareket edecektir.

Celâl Bayar Peşteye mi gidiyor?

Kabine dün toplanarak mühim kararlar verdi

Berlin 19 (Hususî) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Türkiye Başvekili Celâl Bayar yakında Balkan Antantı devletleri merkezlerini ziyaret edecektir.

Bu arada, Türkiye Başvekilinin Peşteyi de ziyaret edeceği anlaşılmaktadır.

Ankara 19 — İcra Vekilleri Heyeti bugün Başvekil Celâl Bayarın reisliği altında toplanarak:

- 1 — Üsküdar - Kadıköy su şirketinin mübayaası mukavelesinin tasdiki.
- 2 — İzmir telefon şirketinin mübayaasına aid mukavelesinin imza salâhiyeti.
- 3 — Avukatlık kanun lâyihası.
- 4 — Rizenin Hopa kazasının Erhazi köyündeki simli kurşunla karışık çinko madeni imtiyazının feshi.

(Devamı 11 inci sayfada)

Seyahate çıkacak olanlara 100 liralık döviz verilecek

Ankara, 20 (Hususî) — Seyahate çıkacaklara verilecek döviz hakkında hazırlanan kararname önümüzdeki günlerde ilân edilecektir. Öğrenildiğine göre kararnamede beher yolcuya 100 liralık döviz verilmesi esası konmaktadır.

Amerika endişe içinde tahkikata başladı

Diğer taraftan Londrada İtalyaya borç para verilmesi için müzakereler yapıldığı bildiriliyor

Vaşington, 19 —

İtalyanın Cenubî Amerikaya yaptığı mühimmat satışları, yalnız Amerika sulhu için doğurabileceği tehlikeler bakımından değil, fakat aynı zamanda Amerika kıt'asında faşist nüfuzunun artması ihtimalleri bakımından, Vaşington'da ciddi endişeler uyardırmaktadır.

Öğrenildiğine göre, Amerika Birleşik Devletleri harîve nezaretî Birleşik Devletlerin bir kanal inşası için mühim bir imtiyaza malik bulunduğu Nikaragua'ya İtalyan hükûmetinin 5 yüz ton mühimmat satıldığını haber almıştır. Nikaragua, Amerika Birleşik devletleri bakımından, Cenubî Ameri-

İtalyan silâhlarla teçhiz edildiği bildirilen Paraguay ordusundan bir nefer kada vaziyet itibarile çok mühim te- Devamı 11 inci sayfada

Vidsor Dükü Filistine Kral mı olacak?

Bir İngiliz mütahasstısı Filistindeki Arabların iktisaden yardım edilerek başka Arab memleketlerine taksimini ve Filistinde Yahudi krallığı yapılmasını istiyor

Kudüs, 16 (Hususî) — Son haftanın en mühim vak'ası İngiliz âlimi Profesör Starkey'in Arab terroristleri tarafından katlidir. Zimon dağında hususî bir makbereye defnedi. (Devamı 11 inci sayfada)

UÇ BOZ ATLI

Timur devrinde bir aşk faciası

Yazan: Ziya Şakir

Mevsimin en güzel tarihi romanına yakında başlıyoruz

Mısır Kralı bugün evleniyor

Bütün Mısır, binbir gece masallarındaki evlenmelere benziyen bu düğünü heyecanla tes'ide hazırlanıyor

Mısır Kralı Majeste Faruk

Genç Kraliçe saraya billür bir araba içinde gidecek

Gelinlik elbisesi baştan aşağı elmas ve inci ile süslü

Valide Kraliçe gelinine doksan bin lira kıymetinde bir mücevher takacak, prens ve prensesler 150,000 lira değerinde bir hediye veriyorlar, dünyanın her tarafından hediye yağıyor

Mısırın genç kraliçesi

(Yazısı 11 inci sayfamızdadır)

TELGRAF HABERLERİ

Fransa da İspanyanın âkıbetine uğramak endişesinde

Yeni Fransız kabinesi bir taraftan komünistlik, bir taraftan da grev ve iğtişâş tehlikesi karşısında bulunuyor. İtalyanların tavsiyesi: "Kurtulmak isterseniz Moskovayı bırakınız!"

Paris, 20 (Hususi) — Yeni Fransız kabinesi muhtelif renkte radikal ve sosyalist fırkalarından müteşekkildir. Ayrıca merkez fırkalarının da müzaheretine maliktir. Komünist unsurları tamamen haric bırakmıştır. Bu itibarla sol cenah ile alakası olmadığı halde dahi sağ cenaha doğru kuvvetli bir adım atmış sayılmaktadır.

Tahmin edildiğine göre kabine mali meselelerde müfrit sosyalist bir program takip etmediği takdirde mecliste sağcılar da müzaheretini kuvvetli bir ekseriyet toplayacak, fakat meclis içinde olduğu kadar meclis dışında da komünistlerin şiddetli bir mukavemeti ile karşılaşacaktır.

Fransız gazeteleri ne düşünüyorlar?
Paris, 20 (Hususi) — Fransız matbuatının yeni kabineye aid mütaleaları mensub oldukları fırkalara göre yekdiğerinden çok farklıdır.

Komünist gazetesi olan Humanité şöyle diyor:

"Bu hükümet, memleketin beklediği hükümet değildir. Halk, halk cebhesini temsil eden bir hükümet istiyor ve bu hükümete malik olacaktır."

Merkez ve sağ gazeteleri ise vaziyeti şöyle mütalea ediyorlar:

"Bu müfrit sosyalist program takip ederse sosyalistlerin ve komünistlerin gittikçe artacak olan talepleri ile karşı-

Paris sokaklarında her ihtimale karşı tahşid edilen kuvvetler

laşacak, aksi halde ise önünde komünistlerin ve sosyalistlerin daimi grevlerini ve iğtişâş teşebbüslerini bulacaktır."

Bazı mehafil en çıkar yol olmak üzere hükümete yeni bir seçim kanunu yaptırttıktan sonra Meclisin feshini tavsiye ediyorlar; ve «Fransayı İspanyanın âkıbetine uğarmaktan kurtarmak lâzımdır» diyorlar.

Alman ve İtalyan gazetelerine gelince

Berlin, 20 (Hususi) — Alman gazeteleri yeni Fransız kabinesinin eskisinden değişik bulmakla beraber sosyalist ile komünist arasında fazla fark görmüyorlar.

Roma, 20 (Hususi) — İtalya gazete-

leri Fransanın âtisi noktasından bedbin değildiler, bununla beraber vaziyetin durulmadan evvel komünist tahrikleri neticesinde daha birçok karışık ve tehlikeli devreler geçireceği kanaatindedirler. Tavsiyeleri şudur:

«Müstakar, bir hükümet yapmak istiyorsanız, her şeyden evvel Moskovayı bırakınız.»

Roma, 19 (A.A.) — Yeni Fransız kabinesinin teşekkülü İtalyada büyük bir alâka ve memnuniyetle karşılanmıştır. Zira bu suretle halk cebhesi formülü fikri zayıflamaktadır. Bununla beraber, İtalyan efkârı umumiyesi kat'i bir şey söylemeden önce yeni kabinenin icraatını beklemektedir.

Bursada meydana çıkarılan gizli Yahudi evleri

Bursada Yahudilerin evlerde gizli mekteb tesis ederek tedrisat yaptıkları şayi olmuş, Bursa maarif müdürlüğüne de bu yolda bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbarda Bonnes, Röbeka ve Salamon isiminde üç kişinin evlerini mekteb haline koydukları bildirilmiştir.

Bunun üzerine maarif müdürlüğü derhal icab eden tedbirleri almış, maarif müfettişlerinin de iştirakleriyle bu evlerde arama yapılmıştır.

Bahsedilen 3 evden birisinde hiçbir şey bulunamamıştır. Fakat diğer iki evde birkaç çocuk bulunmuştur. Hattâ bunlardan birisinde çocukların yükler, dolablar içinde, yataklar ve yorganlar altında saklanarak arama yapanlara gösterilmelerine çalışıldığı da görülmüştür.

Müddeiumumünin söyledikleri

Dün kendisiyle telefonla görüştüğümüz Bursa müddeiumumisi demiştir ki:

— Filvaki böyle bir hâdis'e vardır ve 3 evde de arama yapılmıştır. Her üç iş hakkında da hazırlık tahkikatı yapılmaktadır. Mesele henüz adliyeye intikal et-

miş değildir. Onun için müsbet veya menfi malûmat verebilmek imkânı yoktur.

Bursa muhabirimizin verdiği malûmat
Bursa muhabirimiz de bu hususta şu malûmatı vermektedir:

Bursa 19 (Hususi) — Burada Yahudilerin hususi evlerde gizli mektebler tesis ederek izinsiz tedrisat yapmakta oldukları şayiası ve bu şayiayı teyid eden 3 hâdis'e etrafındaki zabıta tahkikatı devam etmektedir. Arama yapılan 3 Yahudi evinden ancak ikisinde çocuk bulunabilmiştir. Fakat ev sahipleri bu çocukların evlerinde okumak, ders görmek maksadile değil, oyun oynamak maksadile toplandıklarını iddia etmekte ve gizli tedrisat yapıldığı şeklindeki iddiaları sureti kat'iyyede inkâr etmişlerdir. Bu evlerde gizli tedrisat yapıldığına dair çocukların mevcudiyetinden başka delil de bulunmadığı söylenmektedir.

Maarif idaresi ve zabıta bu sahada ayrı tahkikat yapmakta ve suç delillerini toplamakla meşgul bulunmaktadırlar. Hazırlık tahkikatı ikmal edilmiş suçlular ve evrak adliyeye sevkedileceklerdir. Davaya asliye ceza mahkemelerinde bakılması, bunun için de hazırlık tahkikatından sonra ilk tahkikat açılması icab etmektedir.

Borsa hakkındaki resmî karar dün mer'iyete girdi

Ankara, 19 (Hususi) — İstanbul ve Ankara borsaları hakkındaki kararname bugünkü Resmî gazetedeki neşredildi. Kararnamenin metni şudur:

Madde 1 — 1447 numaralı kanunun 2 inci maddesi hükmüne istinaden 1 nisan 1938 tarihinde Ankarada bir menkul kıymetler ve kambiyo borsası açılmasına karar verilmiştir.

Madde 2 — Gene mezkûr kanunun 53 üncü maddesine müsteniden nisan 1938 tarihinden itibaren İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasının üç sene müddetle kapatılmasına karar verilmiştir.

Madde 3 — İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasında asli aza olarak halen kayıtlı bulunan 18 acenta, Ankara menkul kıymetler ve kambiyo borsasında asli aza olarak çalışabilirler.

Dadde 4 — İşbu kararname neşri tarihinden itibaren muteberdir.

Spor işleri için hazırlanan kanun projesi

Ankara, 20 (Hususi) — Spor işleri hakkında Maarif Vekâletince hazırlanmış olan kanun projesi Meclise martta verilecektir. Projeye göre Başvekâlete merbut bir spor müsteşarlığı ihdas olunacaktır. Bütün spor işleri bu makama bağlanacaktır.

Saadâbad paktı Efgan meclisinde ittifakla tasvib etii

Ankara, 19 (Hususi) — Saadâbad paktının Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve Efgan meclisinde ittifakla tasvibi dolayısıyla hariciye vekili Rüşdü Arasla Efgan hariciye nazırı Faiz Muhammed Hân arasında hararetili tel-graflar teâtii edilmiştir.

Paris borsası

Paris, 20 (Hususi) — Paris Borsasının bu sabahki açılış fiyatları şunlardır: Londra: 148,72, 1/2, Newyork: 29,73, Berlin: 1202, Roma: 156,60, Cenevre: 685,25, Kurşun: 16,1,10, 1/2, Bakır: 46 1/2 - 47 1/2, Kalay: 144,7,6, Altın: 139,7, 1/2, Gümüş: 20,3,1/8, Çinko: 15,1,10, 1/2.

Londra Berlini Tokyoya karşı cebhe almak için iknaa çalışıyormuş

Bir Fransız gazetesi, Berline giden ve A'man büyükleriyle temaslar yapan İngiliz Dahiliye müsteşarının bu gaye için çalıştığını iddia ediyor

Paris, 19 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde Madam Tabouis şöyle yazıyor:

«Almanya hükümetinin hava kuvvetlerini görmek üzere Göring'in daveti üzerine dün öğleden sonra Berline gelen İngiliz dahiliye müsteşarı Geoffrey Lloyd'in hakikatte Hongkong'a karşı yapılan Japon tehdidi meselesini görüşmek üzere Berlin'e gittiğini öğrendik.»

Madam Tabouis şunu ilâve ediyor: «Berlin ile temasları aktüalitenin ilk plânına koyan İngiltere hükümetinin, Tokyo nezdinde İngiltere, Fransa, Almanya ve Amerikanın müşterek bir teşebbüste bulunmaları için Reich hükümetini iknaa çalıştığı kuvvetle muhtemeldir. Fakat salâhiyyetler Alman mahfilleri böyle bir teşebbüsün muvafakiyetle neticeleneceğinden şübhe etmektedirler.»

Canton - Hongkong yolu Japon tehdidi altında

Japonların teminatına rağmen İngilizler Hongkong'da tedbirler alıyorlar. Şanghayda silâh depoları bulundu

Londra 19 (Hususi) — Şanghaydaki Fransız imtiyazlı mmtakası civarında, Fransız ve Japon polisleri tarafından gece baskınları yapılarak, tedhişçi oldukları iddia edilen 89 Çinli yakalanmıştır. Bundan başka bazı silâh ve mühimmat depolarının da meydana çıkarılmış olduğu bildirilmektedir.

Hongkong - Kanton yolu tehlikede

Londra 19 (A.A.) — Japonların Hongkong-Canton yoluna taarruz edecekleri hakkındaki haber henüz teyyüd etmemiştir.

Zannedildiğine göre, Londra, Hongkong'daki İngiliz makamlarına müteyakızı ve her ihtimale karşı hazırlanmaları hakkında talimat göndermiştir.

Çin ile Japonya arasındaki vaziyet

Tokyo 19 (A.A.) — Hariciye nezareti namına söz söyleyen bir zat şu beyanatta bulunmuştur:

— Çin ile Japonya arasındaki diplo-

matik münasebetler bilfiil kesilmiş olmasına rağmen ortada kat'i bir inkıta yoktur. Japon sefirinin avdetinden sonra bile Japonya Çinde bir maslahatgüzar bulunduracaktır. Aynı suretle Tokyoda Çin sefaretinin müsteşarı sefirin hareketinden sonra da vazifesinde kalacaktır.»

Mançuride demir madenleri bulundu

Tokyo 19 (A.A.) — Mançuryada Fuchun'un cenubu şarkisinde, ihtiyatı bir milyyar ton tahmin edilen zengin demir madenleri bulunmuştur.

Bir tashih

Evvelki günkü nüshamızda vall ile bir arkaşaşımızın yaptığı konuşma yazısında Halk Opereti san'atkarlarından Lütfullah Sürürinin de beyanati çıkmıştı. Bu beyanatta Lütfullah Sürürinin: « Bu yüksek himaye sayesinde kavuşacağımız râğbet, san'at sahnemiz de kıymetli neticelere kavuşturacaktır» cümlesinde «râğbet» kelimesi yanlışlıkla «rekabet» şeklinde çıkmıştır. Düzeltiriz.

Siyaset ALEMİNDE

Fransa ihtilâl arifesinde mi?

Üç yıl evvel Fransa malî sahadâda mühim bir sıkıntı geçirmişti. Kısa vadeli borçlarının faizlerini verememek tehlikesi karşısında idi, Londra piyasasına başvurdu. Fransanın en fena zamanında dahi Londrada hududsuz bir kredis vardı, istediğini buldu. Bu istikrazın vadesi geçenlerde gelmişti, İngiliz bankerleri:

— İsterseniz tecdid edelim, dediler.
Fransız maliye nazırı:
— Çok teşekkür ederim, fakat hayır, cevabını verdi. Ödemeyi tercih ediyoruz.

Fransanın en sıkıntılı günlerinden birinde bir borcu, vadesinin uzatılması mümkün olan bir borcu ödemek istemesinin sebebinin bir Paris gazetesinde okudum:

Fransa ödünç olarak on milyon almıştı, arada Fransız parasının rayici düştüğünden on milyon yerine yirmi milyon veriyordu. Aradan biraz daha vakit geçseydi belki 30 milyon vermck mecburiyetinde kalacaktı.

Fransanın sağ cenah ve merkez gazeteleri:

— Yekdiğerini takip eden sosyalist kabinelelerin malî siyasetleri ile sosyalist kanunları Fransayı uçurumun kenarına getirmiştir, diyorlar. Mübalâğa etmiş olduklarından şübhe etmiyelim, fakat vaziyetin gerçekten ciddi olduğu da inkâr edilemez.

M. Chautemps yeni kabinesini sosyalistlerle cumhuriyetçilerden teşkil etti, aralarında tek komünist yoktur, bunun içindir ki merkez fırkalarının müzaheretine mazhar olacaktır, dünya gazetelerinin telgrafla gelen mütalea hülâsalarına baktım:

— Sağa doğru mahsûs bir temayül görünmektedir, diyorlar. Doğrudur, fakat asıl mesele bu meyilde gecikilip gecikilmediğindedir.

Son intihab Fransız komünistleri için büyük bir ilerleme hareketi teşkil etti. Bugün mebusan meclisinde kuvvetli bir partileri, en küçüğünden en büyüğüne varınca kadar bütün sanayi merkezlerinde askerî disiplinle hareket eden nüveleri, ellerinde de hududsuz paraları vardır.

Bay Chautemps sağa doğru atıldığı söylenen adımı kuvvetleştirmek istediği takdirde fi'li mukavemetle karşılaşacaktır, bu fi'li mukavemete karşı koyacak sağ kuvvet ise henüz organize değildir.

Bir Fransız gazetesi:
— Fransayı İspanyanın âkıbetine uğramaktan kurtarmalıyız, diyor.

Evet, bunu temenni etmeli, hem Fransa için, hem de cihanın sükûnu için.

Sabahtan Sabaha:

Yıkalım, efendim!

Yatalak bir saray kadınının dört atlı arabasını mukaddes mabedin mihrabına kadar sürmek için yapılan taş kemerin büyük bir şehir davasını felce uğratacağını kim tahmin edebilir? Fakat hendese değil, tecrübesi kuvvetli bir kalfanın muvazene kanununa göre tuttuğu bu taş kemer bugün İstanbulu imar için çalışanları düşündürecek bir eham kıymeti almış görünüyör.

İstanbulun meşhur Yenicami kemerinden bahsettiğimi anladınız zannedirim. Büyük mabedi bütün azametile meydana çıkarmak için etrafını saran taş ve tahta yığınlarını temizlemek kararı verenlerin bu taş kemere takılıp kaldıklarını gazetelerde okuyoruz. Mabedin merkezine ve cebhesine bir kanser gibi yapışan bu taş kemerin vaktile niçin yapıldığı malûmdur. Mabedin bânisi olan saray kadını kötürüm olduğu için mabede ayaklarla değil, arabasile gelmeğe mecbur olunca zamanın sarayı mabedden üstün tutan erkânı yatalak kadını doğruca mabeddeki hususi locasına götürecektir bir araba yolu yapmışlar, bunu yapmakla belki kese kese ihsanlar da almışlar, fakat bilerek, bilmiyerek hem mabedin kudsîyetine, hem de binanın mimarî stiline kıymışlar. İşte bugün büyük san'at eserini, etrafını çeviren taş ve tahta mezbelesinden kurtarmak için çalışanları düşündüren kemer bu kemerdir.

Yıkalım efendim. Bu taş yığınına incek her kazma o güzel mabede şeref verecektir. Bilhassa kemerin ahtapot gibi yapıştığı yerde demircilik ve oymacılık san'atının şaheseri olan kapı bütün güzelliğe meydana çıkacaktır.

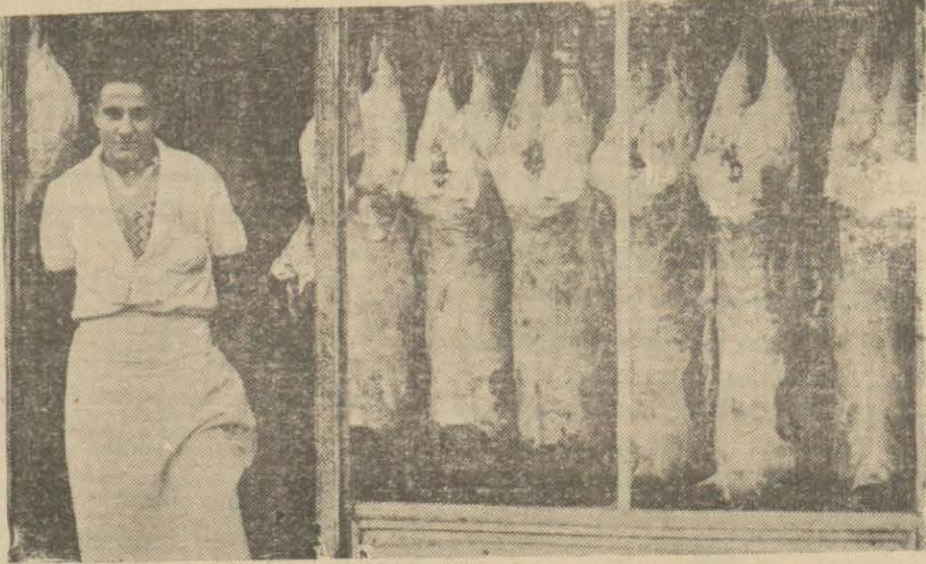
Tarihin en çetin hatalarını tamir eden bu rejim çocukları böyle pesten engeller önünde durmayacak kadar kuvvetli ve san'atla sekaleti ayırd edecek kadar uyanıktırlar.

Bürhan Cahid

Eti ucuzlatmak için faaliyete geçiliyor

Belediye İktisad Müdürü Asım Süreyya Ankaradan döndükten sonra et meselesini tedkik edecek olan komisyon çalışmaya başlayacak

Şehrimizdeki kasab dükkânlarından biri

Et meselesini tedkik edecek olan komisyon Belediye İktisad Müdürü Asım Süreyya Ankaradan döndükten sonra faaliyete geçecektir. Komisyon Belediye İktisad Müdürü Asım Süreyya ile Şehir Meclisi azasından iki, Kasablar Cemiyetinden iki, perakendecilerden iki kişinin ve hayvan borsası reisinin iştirakile teşekkül edecektir. Komisyon İktisad Vekâletinin eti ucuzlatmak için almış olduğu tedbirlerin tatbik şekillerini tesbit edecektir.

Et fiyatları, Karadenizde havalarda bozunca ötedenberi yükselmekte, fırtınalar durunca gemiler muntazam seferler yaptıklarından hayvan sevkiyatı artmakta ve fiyatlar da ucuzlamaktadır. Bundan başka, İstanbul Anadolu bir haftalık kasablık hayvan getirmek zarureti vardır. Daha fazla hayvan getirildiği takdirde besleme masrafı çoğalacağından et fiyatları da bu nisbette artmaktadır.

Kurban bayramından itibaren Ege mintakasının da kasablık hayvanları istanbula getirilmeğe başlanacaktır. Fakat Ege havzasını bu yıl müteaddid zamanlar su bastığından ve bu yüzden mühim miktarda hayvan telefati olduğundan Egeden yapılacak hayvan idhalâtının diğer senelere nisbette az olacağı tahmin edilmektedir.

Geçen senedenberi teşekkül etmiş bulunan hayvan ihracat şirketinin Rusya ile fiyat üzerinden yaptığı mukavele yüzünden bir sene içinde iki yüz bin lira zarar ettiği söylenmektedir. Şirket, bu sene Rusya ile mukavelesini tazelerse İstanbulla gelecek hayvanlarını tazelerse gene azalmış bulunacaktır.

Diğer taraftan İstanbulda bin kadar kasab mevcuttur ve Kasablar Cemiyeti, bu miktarda fazla olduğunu iddia etmektedir.

Et meselesini tedkik edecek olan komisyon bütün bu cihetleri gözönünde bulunduracak, tedkik edecek, et satışlarını muntazam bir şekilde koyacaktır. Kasab sayısının azaltılmasına her tarafta aynı cins etin bir fiyat üzerinden satılabilmesi için zaruri nazarile bakılmaktadır.

Belediyenin et fiyatlarına narh koyması

Otomobil plâka resmi kalkıyor

Buna mukabil benzin ücretlerine bir miktar zam yapılacaktır

Belediye otomobil ve otobüslerden plâka resmi almakta vazgeçmeğe karar vermiştir. Bunun iki sebebi vardır:

- 1 - Plâka resminden taksit ve otobüs sahipleri memnun değillerdir. Ve bu resmi ödeyememektedirler.
- 2 - Belediye, plâka resmini kolayca tahsil edememektedir, bütçesine koyduğu varidat tahakkuk etmemektedir.

Yani plâka resminden şoförler de belediye de memnun değildir. Bunun için bu resmin kaldırılması tekrarr etmiştir. Fakat plâka resmi kaldırılınca belediyenin varidat bütçesinde mühim bir noksan hasıl olacaktır. Belediye bu eksilişi de benzin fiyatlarına litre başına altmış para, şişe başına da yedi buçuk kuruş zam yapmak suretile telâfi edecektir. Bu takdirde belediye varidatı da kolayca tahsil edilecektir. Bu husustaki tedkikat derinleştirilmektedir.

Fenerler idaresi dünden itibaren hükûmete geçti

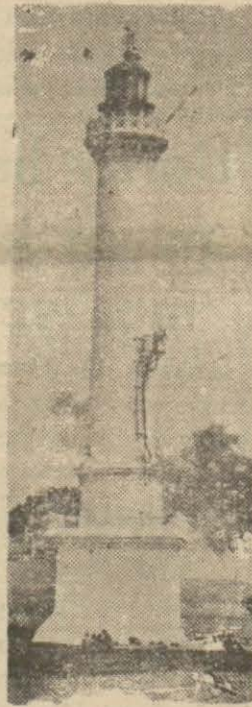
Evvelce idarede çalışan ecnebi memurların da işlerine nihayet verildi

Deniz Bank umum müdürü Yusuf Ziya Öniş Deniz Bank teşkilâtına aidi projeleri hazırlamaktadır. Bankanın İstanbul şubesi Merkez Rihim hanın üst katlarına yerleşecektir. Deniz Bank İstanbul şubesi bir banka, diğeri işletme olmak üzere iki büyük kısma ayrılacaktır. Banka teşkilâtı için Deniz ticareti ve inşaat işlerinde ihtisas sahipleri bazı ecnebler müşavir olarak alınacaktır.

Deniz Bank umum müdürü, bankaya bağlanacak muhtelif mesleklerde yapmakta olduğu son tedkikler hakkında dün şunları söylemiştir:

Bugün Deniz Bank'a bağlanacak müesseselerden fabrika ve havuzlar idaresine gittim. İcab eden tedkikatı yapmaya başladım. Tedkikatım umumi mahiyette devam etmektedir. Henüz hiçbir teşkilât yapılmış değildir. Ancak tedkiklerim neticesinde vasil olacağım neticeleri İktisad Vekâletine ve Başvekalâte arz ettikten sonra hakiki teşkilât meydana çıkacaktır.

Fenerler idaresi Deniz Banka geçtiği için, bu idaredeki ecnebi memurların vazifelerine nihayet verilmektedir. Bu ecnebi memurlara eski şirket bir senelik maaşları miktarında ikramiye verecektir. Fenerler idaresine aid işleri kendi elemanlarımızla hüsnü suretle ifa edeceğimize eminim. Deniz Banka bağlanacak müesseselerdeki bütün Türk memurlar Deniz Bank memuru olarak faaliyetlerine devam edeceklerdir. Bankanın idare meclisi reisiği ile müesseselerine kimlerin getirileceği

Ahırkapı feneri hakkında dün şunları

Yeni altın kanununun yaptığı ilk müsbet tesir

Kanun henüz alâkadarlara tebliğ edilmediği halde borsa haricindeki fiatlar 1032 kuruşa kadar düştü

Türk altınlarından birkaç nümune

Altın fiatlarında istikrar temini ve altın ticaretinin nizam altına alınması için Türk parası kıymetini koruma hakkındaki 12 numaralı kararnameye ek olarak nesredilen kararnamenin bugün alâkadar makamlara resmen bildirilmesi beklenmektedir. Bu kararnamenin metnini dünkü sayımızda neşretmiştik.

Bugün alım ve satımda altın bir mübadele vasıtası olmaktan çıkmıştır. Yalnız mücevheratta, dış kaplamalarında ve bazı ince san'atlarda kullanılmaktadır.

Vaziyet böyle iken ve Merkez Bankasınca bir altına 935 kuruş kıymet takdir olunmasına rağmen altın fiatları 11 liraya kadar yükseltilmiştir. Bu meydana harice altın kaçaklığı yapıldığı da mevzuu bahsalmıştır.

Millî Türk parası sarsılmaz bir kıymet arzederken, altın fiatlarında bu gayri tabii bir takım sarrafların altın üzerinde ihtikâr yapmalarından ıleri geliyordu. Hükümet, son kararname ile bunu esasından halletmiş bulunmaktadır. Yeni kararname, memleket içinde altın ticaretini yalnız Maliye Vekâletince mezun kılacak bankalara vermektedir.

Bundan sonra sarraflar veya diğer eşhas altın ticareti yapamayacaklardır. Bankalar da, aldıkları veya sattıkları altınların nevi ve miktarı ile alış ve satış tarihlerini ve müşterilerinin isimlerini kambiyo müdürlüğüne muşaddak defterlere yazacaklardır. Kambiyo müdürlüğü bunları mürakabe edecektir.

Kuyumcular, antikaçılar gibi san'at ve ticarette belli değildir. Buradaki tedkikatımı bitirdikten sonra Ankaraya gideceğim.

Fenerler İdaresinin tesellüm muamelesi teselli

Hükümetce satın alınarak Deniz Banka bağlanan fenerler idaresinin tesellüm muamelesi dün bitmiştir. Mahaller fenerlerinin muayenesi için de sahallerine birer heyet gönderilecektir.

Fenerler idaresile Tahliye İdaresi birleştirilmiş ve Deniz Bank'ın tahliyesi ve fenerler grubu namını almıştır. Umum müdürlüğüne, tahliye umum müdürü Necmeddin, muhasebe müdürlüğüne tahliye muhasebe müdürü Nâzım ve mühendisliğine Hami tayin edilmişlerdir.

caretile meşgul olanlar ve dışçiler işlenmiş işlenmemiş veya masnu altın alım ve satımını yapabileceklerdir. Fakat bunlar da bankalar gibi kambiyo idaresince muşaddak defterlere tutmağa mecburdurlar.

Sarraflar ve diğer şahıslar altın ticaretini yapamayacaklarına göre bu kısım san'at ve meslek erbabının da bankalarla teması olacaktır.

Tarihinde ellerde mevcut bulunan altınlar da yazılacaktır.

Bu suretile altın fiatlarında tam bir istikrar temin edilmiş olacaktır. Kararnamenin derhal tabikatına başlanacaktır.

Kararnamenin neşri derhal iyi tesellüm göstermiştir. Dün vakit geç olduğundan sarraflara tebligat yapılamamasına rağmen altın 1050 ve hattâ 1032 kuruşa kadar inmiştir. Halbuki birkaç gün evvel 1080 kuruşta idi. Kararnamenin neşri üzerine borsa komiserliği, borsa haric olarak İstisna komisyon altın fiatlarını bugününden itibaren İstisna çıkarmıştır.

Kambiyo müdürü Salih de bu akşam Ankaraya gidecektir.

Dünkü Borsa

Birinci Ünitürk 18.87, ikinci ünitürk 18.87, den muamele görmüştür. Sivas 95.25 tir. Ankaralı çimento 950 den 990 kuruşa çıkmıştır. Sterlin 629 dur. Frank Londra borsasında 148.78 dir.

Bir eroinci eroin paketlerini yutmak istedi

Börek satma bahanesile Taksimdeki kahvelere girip çıkan, fakat hakikatte eroin sarfı yapan Panayot cürümüş halde yakalanmıştır.

Panayot tutulacağını hisseder etmez eroin paketlerini yutmak istemiş, fakat paketlerinden çıkarılmış, kendisi de kaçakçılık davalarını rüyet eden mahkemeye sevk edilmiştir.

Tiyatro hakkında konferans

Bugün saat 17.30 da Eminönü Halkevi merkez salonunda muharrir Selâmi İzzet tarafından umuma Tiyatro mevzuu bir konferans verilecektir.

Bu akşam TÜRK sinemasında

İki saat durmadan zevk, eğlence ve kahkaha

Meşhur Fransız komediyeçilerinin emsalsiz eseri

BAŞKASININ KILIĞINDA

ARMAND BERNARD - RENE LEFAUR -

PİZELLA - JANİNE MERRY

Bu kadar eğlenceli film görülmemiştir.

Yeni Çıktı

Ölüm Kadar Acı

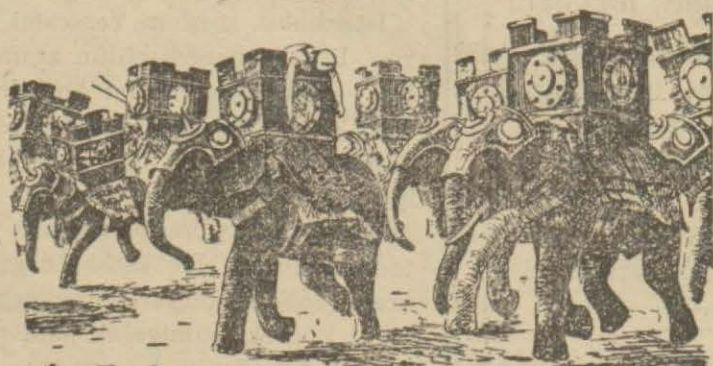
Guy Maxpassant'dan Çeviren:

Muhittin Birgen

Meşhur Fransız romancı ve hikâyecisinin en güzel romanı Remzi Kitabevi tarafından basılmış ve satışa çıkarılmıştır.

Fiatı 50 kuruştur

"KLEOPATRA", "ROMA ATEŞLERİ İÇİNDE", ve "EHLİ SALİP MUHAREBELERİ", filmlerini gölgede bırakan bir şaheser

TÜRKÇE SÖZLÜ

Bu akşam SARAY ve İPEK

KARTACA MUHAREBELERİ

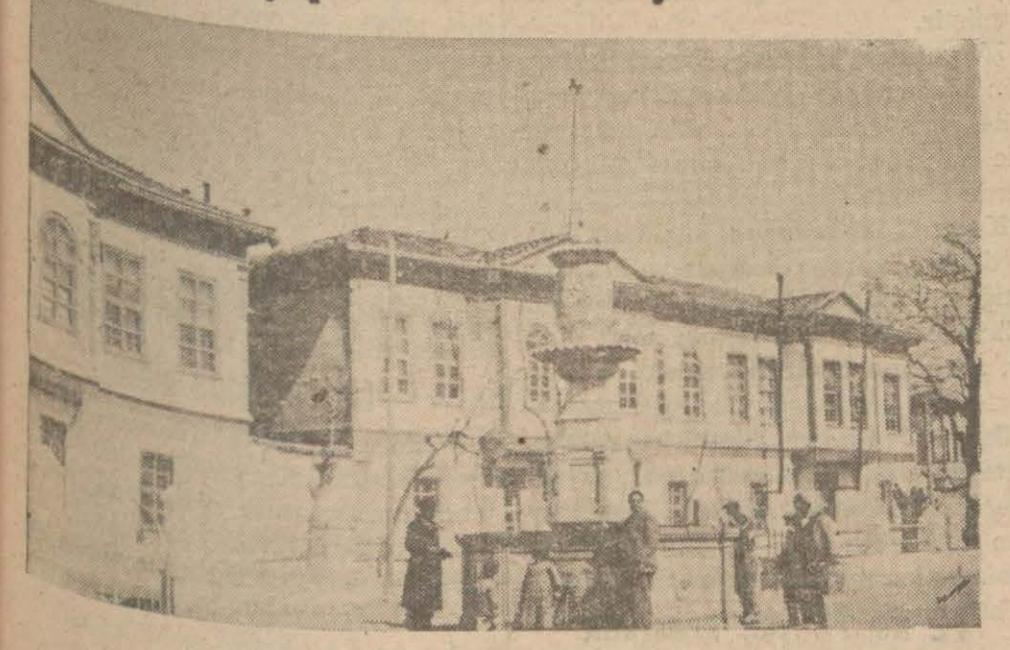
Sinemacılık tarihinin en muazzam filmi - Hakiki 100.000 figüran, 10.000 asker - 300 muharebe fili - 50 yelkenli tarihî harb gemisi

SİNEMALARINDA BİRDEN BAŞLIYOR. Programa ilâve olarak: ÇİN SULARINDA JAPONLAR tarafından Amerikan PANAY, zirhlisinin batırılması (Türkçe sözli) ve Yunan Veliadının Atinada evlenme merasimi.

Erzincanda 30 bin lira sarfile bir cadde açılıyor

Caddenin açılması için vali konağı ile ziraat bankasının da yıkılması ve bir çok istimplak yapılması icab ediyor

Yıkılacak olan vali konağı

Erzincan (Hususi) — İstasyon binasından itibaren hükümet konağı önündeki Cumhuriyet meydanına kadar açılacak olan on dokuz metre geniş

Demircide bir kadın dondu

Manisa (Hususi) — Demircinin Kerpici köyünden Koca Ahmedin karısı Kebirni aramak için köyün haricine çıkmış, fakat bir daha evine dönmemiştir. Cemile aranmış, köy dışında donmuş cesedi bulunmuştur. Cemilenin kar tişine tutulduğu, köye dönemiyerek döndüğü anlaşılmıştır.

Adapazarı orta Mektebi tamamlanıyor

Adapazarı (Hususi) — 23 Eylülde temelleri atılan orta okul binasının inşaatı ilerlemektedir. Binanın iki katı inşaat edilmiş, üçüncü katın beton dökülmesi ameliyesine başlanmıştır. İnşaat mayıs ayına kadar bitmiş olacak ve öğretim seneden itibaren orta mektebin on dört dershanesi, müdür, muallim, doktor, kâtip odaları olacaktır. Üst katta iki laboratuvar, iki âlet odası, bir dikiş atelyesi, zemin katında büyük bir yemekhanesi vardır. Mektebinde 850 talebe okuyacaktır. Valimiz Hâmid Oskay ve başmühendis İsmail İnşaat ile yakından meşgul olmaktadır.

Bir çocuk yararak öldü

Karaburun, (Hususi) — Mordoğan nahiyesinin Yenicepınar köyünden Hasan 3 yaşındaki kızı Süheylâ bahçede kendi yaşındaki çocuklarla oynarken yakılan bir ateş üzerinden atlamak istemiş, fakat atların etekleri tutuşmuş, yetişilip kurtarıncaya kadar yanmış ve ölmüştür.

Somada bir otomobil kazası

Manisa (Hususi) — Soma belediyesine kayıtlı 18 numaralı otomobil, somalı Hasan oğlu Cavidin idaresinde Somada istasyonuna doğru sevk edilirken yolda Yenice köyünden Mehmed Ali karısı, 70 yaşında Sıdıkaya çarpmış, yaralanmıştır, Sıdıkâ ölmüştür. Şoför hakkında takibat yapılmaktadır.

Manisanın Tarzanı

Manisa (Hususi) — Burada yaz, kış elbise giymiyen, kısa bir pantolonla dolaşan Ahmed isimli, Bağdadlı bir adam vardır. Belediye hizmetinde çalışan ve zeval vaktini bildiren topu atmak işi ile meşgul olan bu adam 50 yaşındadır. Bekârdır. Anlattığı doğru ise Bağdadda bir cenabi öldürerek firar etmiş, Hindistana gitmiş ve Hind ormanlarını kendisi için en emin meclce addetmiştir. Bu ormanlarda tam beş yıl yaşamış, sonra Blüccistan, Efganistan ve İrana gitmiş, oradan da Türkiye'ye gelmiştir. İstiklâl harbine iştirak etmiş, yararlıkları görülmüş ve kendisine bir İstiklâl madalyası verilmiştir.

Bu adamın çok garib huyları vardır. Ömründe içki içmemiştir. Sade sebze ve ekme yemekte, bol bol ayran içmektedir. Ömründe hastalık çekmediğini söylemektedir. Spor hareketlerine meraklıdır ve ömrü daimi ve tabii bir spor meşgalesi içinde geçmektedir. Geceleri ancak iki üç saat uyumakta, geri kalan zamanını dağda dolaşmakla geçirmektedir. Bilhassa mehtabda dağ-

Ahmedin Belediye bahçesindeki sütunlardan biri üzerinde çıkarılmış bir resmi da bulunmayı tercih etmektedir. Ahmedin şehirde ağaç dikiminde de çalışmış, bizzat 25 bin ağaç dikmiştir. Ahmedin bankada yirmi bin lirası vardır. Kazandığı parayı da her ay bankaya götürüp bu paraya eklemektedir. Ahmedin yediği yemeğin parasını lokantaya su taşımak suretile ödemektedir.

Kulada bir cinayet

Manisa (Hususi) — Kula kazasının Selendi Karakozan köyüne bağlı Dağdamlarında Kara Ahmed oğlu Bayram ile kardeşi Hüseyin aynı köyden İsmail oğlu Mustafayı çiftle ile vurarak öldürmüşlerdir. Cinayetin sebebi bir çoban dövmek meselesidir.

Hava kurumu Erzurum şubesinin hasılatı her yıl artıyor

Erzurum (Hususi) — Türk Hava kurumunun Erzurum şubesinin faaliyetinde açık bir değişme görülmektedir. Vali muavini Hilmi Balcının gayreti sayesinde bu sene geçen senelere nazaran hayret edilecek tarzda büyük hasılat temin edilmiştir.

1936 mali yılının ilk yedi ayında hasılatı yekünü 3240 lira iken 1937 mali yılının ilk yedi ayındaki hasılat 12310 liraya bulmuştur. Hasılatın sene sonuna kadar 20000 liraya bulacağı tahmin edilmektedir.

Halkevleri faydalı hizmetler yapıyorlar

Malatya Halkevinin bütün teşkilâtı çalışıyor, Balıkesir Halkevinde kadınlar için bir kurs açıldı

Malatya (Hususi) — Halkevinin bütün kolları güzel bir disiplin dahilinde var kuvvetleriyle çalışmakta ve halka faydalı olmaktadır. Bu çalışmada gençliğe de layık olduğu kıymet ve değer verilmektedir. Kollardan en çok faaliyette bulunanlar, temsil, neşriyat, müzik, spor, avcılık ve köycülük kollarıdır.

Temsil kolu, ta Malatya Halkevi temsil kolu üyeleri bir temsilden sonra

nınmış ve kıymetli edip ve şairlerin güzel eserlerini sahneye koymakla halka bugünkü harsı aşılacaktır. Halkevinin sahnesi bulunmadığından temsil işlerinde müşkülata tesadüf edilmektedir. Genç kızlarımız tiyatroya rağbet göstermediklerinden temsillerde erkekler kadın rollerini yapmak zaruretinde kalmaktadır.

Evvelce Malatyada Halkevi himayesinde yalnız Fıratspor adile bir klübü vardı. Bugün burası bir spor muntakası olduğu için bir de Derme spor yapılmış, Fırat spor şehirde Halkevi binasında, Derme spor ise istasyonda tesis edilmiştir. Her iki klübün de federe edilmesine çalışılmaktadır.

Müzik kolu oldukça faydalı faaliyet göstermektedir. Evin güzel bir caz takımı vardır.

Köycülük kolu daha ziyade yaz günleri hareket göstermektedir. Avcılık kolunda iki yüz aza bulunmakta, sık sık ava gidilerek avlanılmaktadır.

Evin güzel ve zengin bir kütüphanesi vardır. Burada her sınıf halkı alâkadar edecek, edebî, ictimai, felsefi bir çok âsar mevcuttur. Kitapları en çok okuyan talebedir; halktan rağbet çok azdır. Halkevinde iki gece konferanslara hasredilmiştir. Konferanslara halk tarafından ziyade rağbet gösterilmektedir. Halka konferanslarda birer bardak ihlâmur verilmektedir.

Bahkesirde kadınlar için kurs

Balıkesir (Hususi) — Halkevi, kadınlar için, şapkacılık, çiçekçilik, metod, dikiş ve okuyub yazma kursları açmıştır. Şapkacılık ve çiçekçilik kurslarına ilk ve orta mekteb mezunu 40 bayan alınmıştır.

Metod, biçki ve dikiş kursları üç şubedir. Bu üç şubeye ilk ve orta okulu bitirmiş 80 bayan devam etmektedir.

Gemlikte Halkevi hazırlığı

Gemlik (Hususi) — Halk partisi binasında başkan Ziya Kayanın riyaseti altında bir toplantı yapılmış ve yeni açılacak olan Halkevi için kültür, ar, gösterit

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Edirne'de üç mektebe kalorifer yapıyor Edirne (Hususi) — Lise ve kız, erkek öğretmen okullarında (35) bin liraya yapılacak olan kalorifer tesisatının plân ve keşifleri vekâletçe tasdik edilmiş ve paralar da gelmiştir. Kalorifer işi birkaç aya kadar bitirilmiş olacaktır.

Bir muhtarın samanlığında kaçak tütün bulundu Biga (Hususi) — Danışmend köyü muhtarı İbrahim'in samanlığında altı kilo kıyılmış tütün bulunmuş, tütünler müsaderede edilmiş, muhtar da adliyyeye verilmiştir.

Bigada Halkevi hazırlığı Biga (Hususi) — Burada açılacak olan Halkevi için üye yazılmasına başlanmıştır. Üyeler yazılırken hangi şubelerde çalışacaklarını da tesbit etmektedirler. Yeni üyelerin çoğu köylüyü iletme gayesiyle köycülük şubesinde çalışacaklarını bildirmişlerdir.

Kelkitte yeni iki mekteb yapıyor Kelkit (Hususi) — Pasas ve Alansa köylerinde yeniden beşer sınıflı iki mekteb yapılmaktadır.

Çanakkale vakıflar müdürlüğü ..Vekâlet emrine alınmış olan Çanakkale vakıflar müdürü Murad Balhoğunun yerine tayin edilen Ali Üvi Bayer gelmiş, mesalsine baslamıştır.

ve köycülük kolları seçilerek faaliyete geçilmiştir. Ev pek yakında açılacaktır.

Gümüşhacıköyde talebe faaliyeti

Hacıköy (Hususi) — İlk mekteplerde ictimai faaliyet nazarı dikkati çekecek kadar ilerlemiştir. Talebe konferansları, konserleri takdir edilmektedir. Mekteplerde kızılây ve ekonomi teşekkülleri hummalı bir faaliyette çalışmaktadır. Kemal paşa mektebinde Bozkurd ve Ana yurd isimli iki gazetesine neşredilmekte, her iki gazete de güzel resim ve karikatürlerle süslenmektedir.

Manisa Halkevinde Edebiyat Gecesi

Manisa (Hususi) — Halkevinde bir Edebiyat Gecesi yapılmıştır. Edebiyat muallimi Vahidin güzel bir söylevi ile açılan gece çok hareketli olmuş, doktor Necdet, maliyeci Eşref, İnhisar müdürü Mustafa muhtelif edebiyat müzâzları üzerinde sözler söylemişler, halk türkülleri söylenmiş, muallim H. tarafından saz çalınmıştır.

Edirne'de su işleri idaresi yeniden tesis edildi

Edirne (Hususi) — Edirne bölgesi su işleri idaresi geçen sene kaldırılmış ve memurlar Ankaraya aldırılmıştır. Nafia Vekâletinin mezkûr dairesinin bu yıl tekrar ihdasına lüzum görülmüş olduğundan idare kadrosu ile vazifedar memurlar şehrimize gelerek işlemeğe başlamışlardır.

Sulama şebekeleri

Ankara 19 (Hususi) — Nafiadan alınan malûmata göre Susurluk, Gediz, Büyük Menderes havzaları ile Yeşilirmak havzasında, Adanada tesislenecek sulama şebekelerine aid harıtarların fotogrametri usulile alınması için hazırlanan fenni şartname ve diğer eksiltme evrakı komisyona gönderilmiştir. Komisyonunda keyfiyet tedkiklenerek eksiltmeye kolunmaları için yüksek tasdiğe arz edilmiştir.

Amasyada terfi eden muallimler

Plevne mektebi muallimi Zehra Yücel, Safet Tarman, Behiye Diler ve Yeşilirmak mektebi muallimlerinden Safiye Öcalan ile Üçler mektebi başmuallimi Sabit Doğuşal Maarif Vekâletinin kararile aylıkları biret derece artırılarak kıdem almışlardır.

Bigadan ayrılan köylerin tapu sicilleri Biga (Hususi) — Geçen sene kaza merkezine uzak olan ve civar kazalara münasebeti bulunan bazı köyler, buradan irtibatı kesilerek Gönen, Bayramiç, Lâpseki ve Yenice kazalarına verilmiştir. Bu köylere aid tapu sicilleri bugünlerde başka defterlere çıkarılmağa başlanmıştır. Bunlar birer bitmez oldukları kazalara gönderilecektir.

Salihli'de iki kaçakeç yakalandı Salihlinin Kabazlı köyünden Maraşlı Mehmed Karadayı ile İskender İnhisar memurları tarafından iki büyük damacana kaçak rakı götürürlerken yakalanmışlardır. Kaçakçılar müsaderede edilmiş, kendileri de mahkemeye verilmişlerdir.

Çorhuda yoksul mekteb çocuklarına yardım Çorlu (Hususi) — Secaaddin ilk okulu himaye heyeti 140 çocuğa mekteb levazımı, 15 çocuğa elbise ve ayakkabı tevzi etmiştir. Çocuklara yardım için bir de müsamere hazırlanmaktadır.

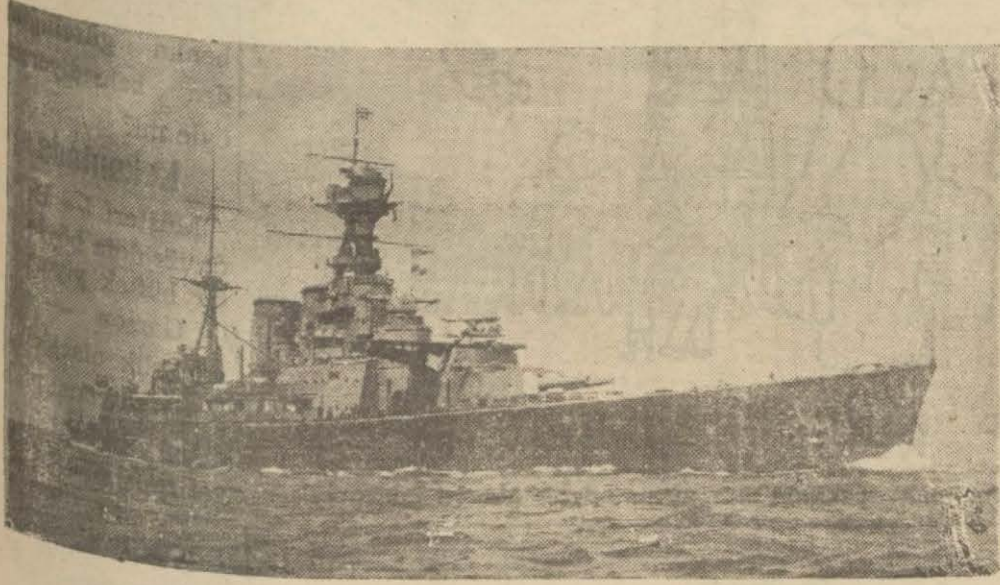
Hasan Bey jeoloji âhmlerinin söylediklerine göre... Amerika kıt'ası Avrupa kıt'asından yavaş yavaş ayrı... Şu hale göre Amerika atesten uzaklaşıyor demek... Hasan Bey — Bilâkis.. Japonya'ya yaklaşıyor.

Tarihî tedkikler:

Zırhlıların tarihi...

Milâddan 146 sene evvel Kartaca donanmasındaki 120 gemi, yokluk içinde yapılmıştı. O kadar ki kâfi ip bulunmadığından kadınların ip yapılmak üzere saçlarını keserek verdikleri meşhurdur. Buna rağmen gemilerin bordalarının su kesiminden yukarı zırhla kaplanmıştı

Yazan: Turan Can

Yirminci asrın en büyük zırhlısı Hood

Bugün artık tarihe karışmış olan 1937 senesi tam manasile bir silâh yarışısı senesi olarak anılacaktır.

Devletler arasındaki itimadsızlık artınca bütün devletler büyük bir Türk vezirinin şu sözünü düstur edindiler:

"Hazır ol cenge, eğer istersen sulhü salâh..."

Silâh yarışısında tüfek, top, tank ve sair gibi, harb gemileri için de pek mühim yer verildi. Bilhassa sahilleri geniş, uzak yerlerde müstemlekeleri bulunan devletler donanmalarını kuvvetlendirmeye son derecede çalıştılar.

Büyük harbdan sonra donanmanın tayyare karşısında büyük kudret gösteremeyeceği hakkında bir kanaat belirmişti. Bir aralık büyük zırhlılar yerine küçük harb gemileri yapmayı tavsiye eden mütehassıslar da bulundu. Fakat hakikat şudur ki henüz tayyarenin donanmaya faik olduğu isbat edilmemiştir. Bir donanma ise en küçüğünden, en büyüğüne kadar her çeşidine malik olmadıkça tam kuvvet değildir. Bu itibarla zırhlıların bugünkü ve yarınki harblerde göreceği rol büyüktür.

Bu mühim deniz silâhları o kadar eski değildir. İlk zırhlı geminin yapıldığı tarihin üstünden henüz bir asır kadar geçilmiştir. Fakat gemilerin tekneleri zırhlamak ihtiyacı pek eskidir. Bunu da bir iki bin senedenberi tatbik edenler olmuştur. Biz bu yazıda tarihin bize tattığı devirler içinde bu gibi tatbikatın muhtelif safhalarını anlatacağız.

Milâddan 146 sene evvel Romalılarla Kartacalılar arasındaki üçüncü Pön harbi devam ediyordu. Romalılar vaktile kendilerine:

"Bizim müsaademiz olmadan Romalılar denizde ellerini bile yıkayamazlar!"

Diye haber gönderen Kartaca hükümetini iyice sıkıştırmışlardı. Bu sırada Kartaca donanması gene kuvvetliydi. Bu donanma yokluk içinde silâhlandırılmıştı. Hatta kâfi derecede ip bulunmadığı için Kartaca kadınlarının ip yapılmak üzere saçlarını kesip verdikleri rivayet edilir.

İşte bu harb sırasında Kartaca donanmasındaki (120) gemi zırhla kaplanmış bulunuyordu. Bununla beraber harb sonunda zavallı Kartacanın o zengin ve muhteşem varlığı bir yığın enkazdan ibaret kaldı.

Sekizinci asırdan on ikinci asra kadar Avrupalının bilhassa şimal sahillerini dehşetten titreten korsanlar vardı. Bunlar (Normanlar = Şimal adamları) idi. Norman korsanları on ikinci asırda esasen küçük olan gemilerini yangın ve ateş kumbaralarından korumak ihtiyacını duydular. Zırhla kaplattılar. Fazla için küçüklerle savaşçıları muhafaza için gemilerin her iki küpeşterine demir kalkanları yan yana koymak suretiyle veya sair şekilde siperler yaptılar.

1354 senesinde şimdiki İspanyanın bir parçası olan Kastil kralı (Pragu) donan-

maya ehemmiyet veriyordu. Ağaçtan yapılmış olan bu koca teknelerin küçük bir ihtiyatsızlık veya düşman hücumu karşısında cayır cayır yanabileceğini düşünün. Ateşten korumak için onların teknelerinin sudan yukarıda olan kısımlarını ince bakır levhalarla baştan başa kaplattı. Bu usul gemileri ağırlaştırmakla beraber bittabi pek faydalıydı. Bakır kolayca işlenen, ince yapılabilen bir maden olduğu ve inceliği dolayısıyla gemileri çok ağırlaştırmıyacağı için demire tercih olunmuştu.

1530 senelerinde Avrupalının büyük bir kısmı (Şariken) in idaresi altındaydı. Amerikanın da büyük kısmı onun hâkimiyetinde bulunduğu için bu imparatora:

— Memleketinde güneş batmayan hükümdar!..

Dedikleri meşhurdur.

O sırada Tunus ve Cezayir kıyılarında Türk denizcilerinin büyük işler yaptıkları, Avrupalının cenub kıyılarını dehşetten titrettikleri görülmüyordu. Şariken Tunus üzerine büyük bir donanma ve asker gönderdi. Bu donanmanın her halde muvaffak olması için elden geleni esirgemedi. O kadar ki ateşten ve güllerden muhafaza maksadile gemilerini kurşun kaplattı.

Büyük Türk amirali Barbaros Hayreddinle Ceneviz amirali Andriya Dorya arasındaki harbleri bilmiyen yoktur. Bazan Fransa kralının, bazan Papanın ve daha sonra Şariken'in hizmetine giren Andriya Dorya Türk amiralini her halde mağlûb etmek istiyordu. Bu maksadla bir kaç Avrupa devletinin müştereken yaptıkları donanmanın kumandasını aldı. Nihayet 1538 senesinde iki amiral Prevezede karşılaştılar. Bu sırada Andriya Doryanın donanması Türk donanmasından çok ve kuvvetli olmakla beraber bir çoklarının da kurşunla kaplı olduğu rivayet edilmektedir.

Zavallı Dorya buna rağmen o harbde canını zor kurtarmıştı.

Baştan başa demirden gemi yapılması ilk defa olarak 1780 senelerinde İngilterenin Bradley şehrinde olmuştur. Fakat bu geminin teknesi denize ancak dayanabilecek şekilde ince yapılmıştır. Bundan başka harb gemisi değildi.

İlk zırhlı harb gemisini 1859 da Fransızlar yaptılar. Bu, 5620 tonluk (La Glovar) dı. Tulonda denize indirildi. İki bordasını boydan boya kuşatan zırh kuşağın kalınlığı 10-12 santimdi.

1861 de İngilizlerin ilk zırhlı harb gemileri olarak Varior denize indirildi.

Bunların ikisi de buhardan başka yelken de kullanıyorlardı.

Zırhlar kalınlıkta toplar büyütüldü. Böylece toplarla zırhlar arasında bir yarış başladı.

1879 da yapılan Fransız zırhlısı Kurbe'nin zırh kuşağı 38 santimetre idi. (Enfleksibl) in zırhı 61 santimetreyi buluyordu.

Gittikçe büyüyen toplara bu kadar kalınlık da dayanamadı. Üstelik zırhlıların ağırlığı sür'atlerini de kısıyordu. O zaman kadar yumuşak veya dövülmüş de-

San'atkâr Melek

On ay süren tedaviden sonra iyileşti

Bundan bir müddet evvel, bir sabah gazetesi, kendisine telefonla verilmiş bir haberi, tahkik etmek lüzumunu duymadan neşretmek gafletini göstermişti: Bu gafletle neşredilen asılsız haber, Şehir tiyatrosu san'atkârlarından Bayan Meleğin, kısa süren bir hastalık neticesinde öldüğünü bildiriyordu. Vaktâ o sırada, yani bundan tam on ay evvel, Bayan Melek rahatsız bulunuyordu. Fakat kıymetli ve sevimli san'atkârın ölüm tehlikesinden uzakta bulunduğunu bilenler, bu haberi, derin bir hayret ve teessürle karşılamışlardı.

Fakat, bu kara haberin o gazetede inşarını takip eden gün çıkan «Son Posta» gazetesi, sayfalarına, Bayan Melekle yapılmış bir mülâkâtı geçirmekle, meraka ve teessüre düşenleri ferahlatmıştı.

O mülâkâtı okuyanlar, öğrenmişlerdi ki, Bayan Melek, hayatta, fakat rahatsızdı.

Dün aldığımız bir haber, bize büyük bir sevinç verdi ve öğrendik ki, o zamandanberi, sonsuz bir ihtimam ve muntazam bir tedavi gören Bayan Melek, sıhhatine tamamen kavuşmuş bulunmaktadır ve

Meleğin son resmi

tam on ay süren bu tedaviden sonra, kendisini, çok sevdiği san'at sahnesine yeniden kavuşturabilecek kadar sıhhat ve enerji sahibi olmuştur.

Bu mes'ud vesile ile, yukarıya, yakında tekrar sahnede göreceğimiz Bayan Meleğin, birkaç gün evvel çekilmiş bir resmini koyuyoruz.

Bayan Melek, Son Postaya verdiği bu resminin altına şu cümleyi yazmıştır:

«— Son Postaya... Dünyaya ikinci gelişimin en taze hatırası!»

Temenni ederiz ki, genç ve kıymetli san'atkâr, ikinci defa geldiğini söylediği bu dünyada, çok yakından tattığı ölümün acısını unutabilecek kadar mes'ud ve uzun ömürlü olsun.

Ticaret Odası İçtimai

Ticaret Odası meclisi, dün toplanmıştır. Yeni oda meclisinin toplanması dolayısıyla Atatürke, Büyük Millet Meclisine, Dahiliye Vekili Şükrü Kayaya çekilen taziye ve şükran telgraflarına gelen cevaplar okunmuştur.

İdare heyeti riyasetine Sadeddin Serim seçilmiştir. Zahir borsası hakem heyeti ibka edilmiştir. Darülaceze himaye heyetine Halil Sezer, liman tarife komisyonuna Suad Karaosman, esham ve tahvilât borsasına Bedri Nedim, defterdarlık kazanç vergisi tedkik komisyonuna Hilmi Naili, Halil Sezer, Oda teavün sandığı idare heyetine Sabri, Hilmi Naili, Feridun Manyaslı seçilmiştir. Oda hakem heyeti ibka edilmiştir. Gümrük eksperlerinin sayısı 100 den 260 a çıkarılmıştır.

mirden yapılan zırhlar çelikleştirildi ve denizaltılara karşı da bölmeler yapıldı.

İngilizlerin ve dünyanın en büyük harb gemisi olarak (42100) tonluk (Hud) un zırh kuşakları su kesiminin biraz aşağısında ve yukarısında 305, daha yukarılarında 178 ve 127 milimetre çeliktir. (Nelson) un 406 milimetrik toplarını muhafaza için taretlerinin üst zırhları ve yan kuşakları 355 milimetre çeliktir yapılmıştır.

Turan Can

"Ben bir timarhane kaçkınyım!.."

Adım başında bir belâ!

Delinin biri üzüm ikram etti. Kirli bir elin içinde üç dört ezik üzüm tanesi... «Üzüm yemem!» dedim. Sen misin bunu söyleyen... Beni yere yatırdı. Burnumu tıkadı ve üzüm tanelerini zorla ağızma tıkıttırdı

Röportajı yapan: Faruk Küçük

(Tercüme ve İktibas hakkı mahfuzdur)

— 88 —

— Ben kibar adamım cananım, kendimden küçüklerle uğraşmağa tenezzül etmem.. isteseydim, onu mahvederdim. Acidim cananım, bana hasta diyorlar, inanmayın. Tekrar söylüyorum, hastalığım cismani değil.. ruhani, ruhani. Bir İstanbul kızı, güzel, tombul bir İstanbul kızı benim en büyük şifamdır. Doktorlar anlamıyorlar bunu..

Bu aralık Sa.amon da yanımıza geldi:

— Ooo.. maşallah maşallah.. Fani'yi evlendiriyor musunuz?

Gardiyan İzzet cevap verdi:

— Doktorun kızını istiyor..

— Ben ona söyledim. Burada istemek para etmez. Yarın sabah doktor viziteye yeldiği zaman söyleyin o vakit mesele kalmaz.

— Pekâlâ, olur, yarın söylerim. Doktorcuğum, cananım, bana kızını ver.. diyeceğim..

— Unutma ama..

— Unutmam..

Çarşıcı gelmiş, bizim gazete ile şeker geldi. Rakı meydanlarda yok. Gardiyan İzzet yanımızda olduğu için bir şey soramadım. Galiba bizim 49 luk deve oldu.

Tisör pijamalı hasta benim gazete getirttiğini görmüş, kapıdan girer girmez:

— Galiba gazete getirttiniz, dedi. Hemen cevap verdim:

—Evet..

— Biraz müsaade eder misiniz?..

— Şimdi getireyim.

Yatağın altından gazeteyi çıkararak götürdüm, verdim. Zaten koğuştaki fazla itibar sahibi olan bu hasta ile ahab olmağı çok istiyordum. Teşekkür ederek aldı.. okumağa başladı. Bu kadar ahablık başladı ya, kâfi. Nasıl olsa kim olduğunu anlarım. Yanından ayrıldım.

Yankesici Hilmi dehşetli asabilemiş. Koridorda bir aşağı bir yukarı dolaşarak avazı çıktığı kadar bağıyor:

— Hain namussuzlar, beni buraya tıklarlar ha! Benim nerem hasta yahu, nerem hasta? Dışarda durmam işlerine gelmiyor, onun için beni buraya tikiyorlar. Ben yankesicilik yapıyormuşum.. yankesicilik fena şey mi? Gardiyanlar susturmağa çabalyorlar, dinler mi hiç?..

Dün akşam bahçede rastladığım ve sözlerinden eski bir memur olduğunu anladığım hastaya da kriz gelmiş.. o da söyleniyor..

Sabahleyin rastladığım, mavi pardesülü, takkeli hasta da çatlak zurna sesile kur'an okuyor..

Elhasıl koridorda gürültü ayuka çı-

kıyor. İnsanın beynini uğuldatıyor. Karınım dehşetli aç. Dün gece adamakıllı bir şey yemedim, bugün hakeza. Yusuf peygamberi bulsam bir lokma etmek almanın çaresini bulurum. Fakat onu da bulmak imkân haricinde, aşağı katta, ah şu kapıyı bir açtırabilsem.

Kaya balığı suratlı Hüseyin yanıma geliyor, elinde kese kâğıdları:

— Bak, beybabam bana ne getirdi. Üzümleri gösteriyor, konuşmağa hiç arzum yok..

Cevap vermiyorum.

Öfkeleniyor:

— Hişt sana söylüyorum. Bak beybabam bana ne getirdi..

— !..

— Sana vermem ki..

— Senden istiyen kim?

— İstiyorsun ama... Ben vermem..

Of canımın sıkıntısı üstünde. Delinin sözüne güleceğim yerde sinirleniyor, uzaklaşıyorum, bir köpek şadakatle arkandan geliyor:

— Senin beybaban böyle şeyler getirir mi?

— Bırak beni, be adam..

— Ne oluyorsun? Seninle konuşmak istiyorum.

— Ben konuşmak istemiyorum.

Yırtık, şımarık, terbiyesiz bir çocuk şivesile:

— Neye konuşmuyorsun?

— Yarabbi sen bana sabır ihvan et. Kaçıyorum, peşimi bırakmıyor:

— Hist be.. bana bak be.. neye kaçırıyorsun.. gel konuşalım be..

Adımlarımı sıklaştırıyorum. Omu zundan tutuyor:

— Hişt.. al sana üzüm vereyim, gitme be..

Gayriihtiyari başımı kaldırıp suratına bakıyorum. Ağzı, burnu kir içirice. Sağ avucunda dört beş tane ezilmiş üzüm. Bana uzatıyor:

— Al!

— İstemem..

— Al diyorum.

— İstemem..

— Al diyorum.

— İstemem yahu.

— Al darılırım..

— İstemem, beni bırak. Üzüm yemem.

— Almazsan kızarım..

— Canım, beni bırak..

— Üzüm almadan bırakmam..

Üzümü alsam ne olur sanki. fakat benim de aksiliğim tutuyor.

— Almam, diyorum.

— Al.

— Hayır..

— Arkası var —

Okuyucu Mektupları.

Dokuma işçilerinin Kazançları niçin Azaldı?

Dokumacı okuyucularımızdan birinden aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «— Biz dokumacılar hazıranın kadar günde on bir saat çalışırız. Hazırandan sonra mesai saatimiz 8 e ind. Fakat bu bizi sevindireceğine müteessir etti. Çünkü eskiden çalışırken saat başına çıkardığımız işlerden para alırdık. Yani kazancımız on bir saat içine hasredilmişti. Fakat şimdi sekiz saat çalıştığımız için buna göre iş çıkarıyor ve buna göre para alıyoruz.

Bu suretle hazırandanberi yüzde 30-40 kazancımız eksilmiştir. Bu arada birçok fabrikalarda, usta ve usta muavinlerine zam yapıldığı halde dokuma işçilerinin yevmiyeleri eksilmiş ve kazançları azalmıştır. Alâkadarların nazarı dikkatlerini celbederim..»

★

Ayyalıkta türkce konuşulmuyor

Ayyalık okuyucularımızdan Şaban Soyak bize yazdığı bir mektubda diyor ki:

«— Burada türkce çok az konuşulur. Senelerdenberi Ayyalıkta bulunan, hattâ Ayyalıkta doğup büyüyen kimseler bile hep yabancı bir dille görüşürler. Hiç türkce bilmiyenler bile vardır. Bu neden? Sebep gayet basit.. Ayyalıkta türkce konuşulması için esaslı bir şekilde tedbirler alınsaydı, şimdiye kadar bütün yurd dışlar tamamen türkce konuşmuş olacaktı.

Alâkadarların nazarı dikkatlerini celbederim..»

★

Okuyucularımızın sorgularına cevaplarımız

Okuyucularımızdan Halil Cemil: «— Bayramlar için tertib ettiğiniz listeyi cidden güzellid. Ancak bunu resmi bir makamın tasdik etmesi lazımdır. Bunun için diyanet işleri müdürlüğüne başvurmanız, müsbet bir netice alacağınızı ümit ederiz.

★

Okuyucularımızdan M. Kemal: «— Hikâyelerimiz üzerindeki düşüncelerinizi yerindedir. Alâka ve teveccühünüze ayrıca teşekkür ederiz. Okuyucularımızın arzularını yerine getirmek bizim için de en büyük arzu sayılır.

SİNEMA

İngiliz filmciliğinde yeni bir inkişaf hamlesi

Bir müddet âtl kalan stüdyolar, en modern âletlerle techiz edildiler ve yeniden çalışmaya başladılar

Valerie Hobson ve Roger Livesey «The Drum» filminde

Bundan iki sene kadar evvel İngiltere hükümeti, filmciliği canlandırmağa karar vermiş ve bu uğurda geniş bir çalışma programı hazırlamıştı. Başta meşhur sinema artisti Douglas Fairbanks olduğu halde bir çok tanınmış sinema adamlarının Londrada toplanması kararlaştırılmıştı. Bu hızla filhakika bir şeyler yapılmış, Hollywooddan bir çok sınımlar celbedilerek bir iki de film çevrilmişti.

Fakat hepsi bu kadarla kaldı. Teşebbüs muvaffak olamadı.

Buna mâni olan en büyük nokta Amerikan filmleridir. İngilizce olan bu filmler İngilizce konuşan dünyayı öyle sarmışlardı ki buna karşı rekabete girişmek mümkün olamadı. Teşebbüs akim kalı.

Bu arada, Amerika sinema tröstlerinin Londrada açılan stüdyoya para vererek faaliyetini tatil ettirmiş olduğu da iddia edildi.

Her ne ise.. Şimdi İngilterede bu uğurda ikinci bir büyük teşebbüse girişilmiştir. Yalnız bu sefer Amerika yerine Fransadan mütehassıslar celbedilmiştir.

Bu son nokta da sinemacılığın Fransada erişmiş olduğu büyük inkişafı göstermektedir. Hakikaten bu inkişaf çok bariz bir şekil almış ve bir sürü Fransız artist, rejisör, operatör başta Amerika olmak üzere bir çok memleketler tarafından anjaje edilmişlerdir.

İngilterede bugün çevrilmeğe başlanan filmler için hiç bir fedakârlıktan çekilmemektedir. Bilhassa teknik bakımından en mükemmel makineler kurulmuştur. Bundan başka renkli film tertibatı da yapıldığından, filmler renkli olarak çevrilmeğe başlanmıştır.

Yeni filmlerden bilhassa Hindistan hayatını tasvir eden «The Drum» çok medh edilmektedir. Bu filmde rol alan yeni artistlerden Valerie Hobson, Roger Li-

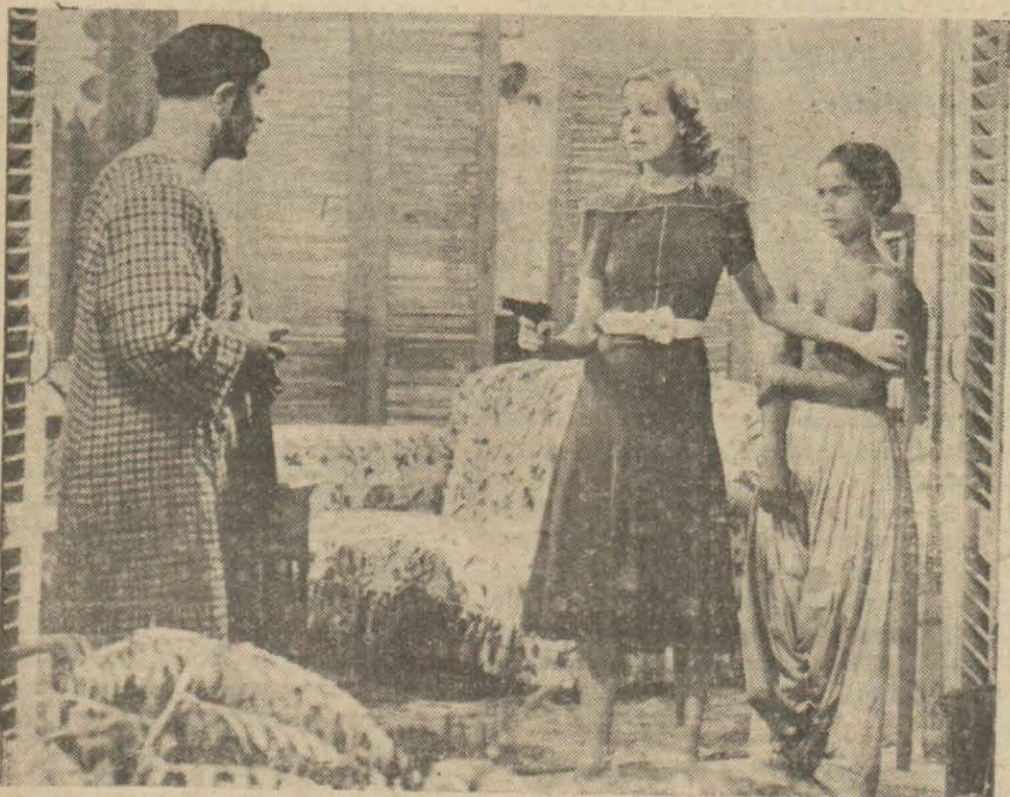
Yeni filmde başka bir sahne

vesey ve Raymond Massey çok muvaffak olmaktadır.

Bakalım şimdi bu ikinci teşebbüs ne netice verecek..

Timsah ile yanyana

Foks kumpanyası «Tarzanın intikamı» adında büyük bir film hazırlamaktadır. Bu filmde baş rolü yapan güzel sinema yıldızı Eleanor Holm'un - eski yüzme şampiyonu - bir timsah ile yanyana yüzmesi icab etmişti. Stüdyo bu sahnenin «Hileli» olmasını istediği halde, san'atkar bunu kabul etmemiştir. Bir timsah çiftliğinden bir timsah kiralanmış ve hayvanın yanında gayet cesurane bir surette yüzmüştür.

Raymond Massey Zengin Hindli rolünde

KAHKAHA

Sayenizde

— Doktor, teşekkür ederim; sayenizde iyi oldum.

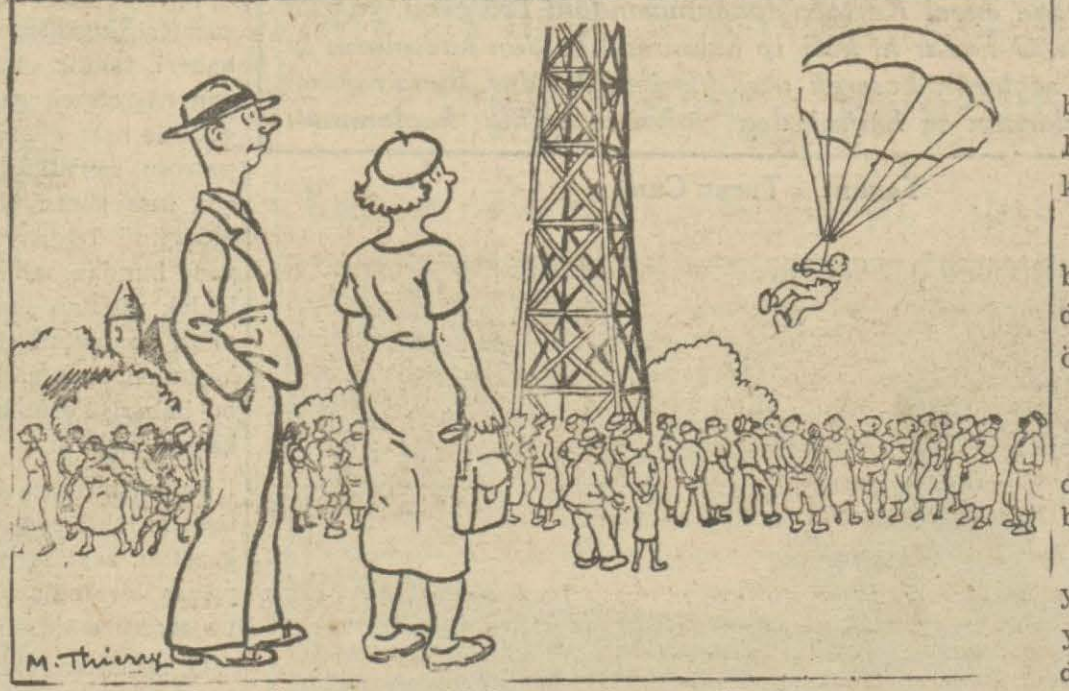
— Demek verdiğim ilacı içtiniz?.

— Hayır pencereden attım.. onun için sayenizde diyorum ya!..

Düşünceli

— Amcanın ölümünden dolayı seni çok düşünceli görüyorum.

— Evet dostum.. bana miras bırakmadan öldü..

— Ben de athyacağım ama ayakkabı mın altına delik olduğu görünecek..

Bunu istiyordum

— Affedersiniz bayan sizin isminiz Melâhat değil mi?

— Hayır, benim ismim Melâhat değil, Neclâ!

— Teşekkür ederim bayan, ben de bunu istiyordum.

— Ne istiyordunuz?

— Sizin isminizi öğrenmeyi!

Talihsizlik

— Siz şairsiniz değil mi?

— Evet! — Kim bilir ne güzel şiirleriniz vardır.

— Maatteessüf yok.

— Niçin?

— Talihsizliğimden!

— ??????

— Kalemim yanımda iken ilham gelmez, aksi gibi ilham geldiği zaman da kalemim yanımda olmaz

Muhakkak

— Ben de Hollywood'a gitmiş olsaydım, Greta Garbo benim yarım kadar olamazdı.

— Muhakkak karıcığım, nerede Greta Garbo, nerede sen.

— Alay mı ediyorsun?

— Yok, ciddi söylüyorum. Onun vücudu seninkinin yarısından da incedir de..

Gedikli müşteri

Hâkim — Söyle; kaç defa seni mahkûm ettim?

Sabikalı — Beş defa bay hâkim..

Hâkim — Artık adamakıllı cezayı hakettin! Sana çok ceza vermeli şimdi!

Sabikalı — Aman bay hâkim, insan eski müşterisine böyle mi muamele eder?

Düşüneyim

Hâkim, maznuna sordu:

— Vak'a ne zaman oldu?

— Düşüneyim bir..

— Canım, düşüncecek ne var, ne vakit olduğunu biliyorsun!

— Bayım, düşünmeden söyleyemem. Ben avukat değilim ki..

Vazgeçtim

Şık kadın kumaş alıyordu:

— Rengini garanti eder misiniz?..

Dedi, tezgâhdar kadına baktı:

— Saçlarınızın rengi nasıl bozulmazsa..

Şık kadın, kumaşı bıraktı:

— Vazgeçtim, almıyorum..

Keman çalan — Sen hangi parçayı se versen onu çalayım. Çocuk — Bir çikolata parçasını severim m.

Öyle mi?

Erkek — Ne budala. varsa hakkak güzel kadınla evlenir.

Karısı — Ge benim güzelliğinden bahsediyorsun öyle mi?

Lokantada

Müşteri — Bu da ilk defa böyle bir büftek yiyorum.

Garson — Yanlışlık olacak yım.. patrona bildiğim büftek getirmişim!

Plâj safası

— Siz, yazın bu plâjin cefasını görmezsiniz; ben de kışın safasını sürüyorum.

— Amma da yaptın.

— Doğru söylüyorum inanınız, şimdi mevsim yaz olsaydı, karım da benimle beraber buraya gelirdi.. o zaman bu rahatı bulamazdım.

Dedikodu

— Gelinle, damad nikâh dairesinde bir saatte dönmemişler ha!..

— Ne olacak, daha fazla gecikmediklerine şükretmeli.

— Ya, demek bir sebep var..

— Olmaz olur mu? Damad kekeleyince..

Nikâh memuru sorduğu zaman bir saatte evet kelimesini tamamlayamayınca..

söyliyebilmiş!

İş bilenler

— Karımın elinden çok iş gelir. Paltomun yüzünü tersine o çevirdi.

Şimdi de evde bıraktığım ceketin yüzünü tersine çeviriyordur.

— Benimkinin de elinden iş gelir ha. İçlerinde para mı diye bu paltomun ceblerini tersine çevirmişti. Şimdi de gene aynı maksadla evde bıraktığım ceketin ceblerini tersine çeviriyordur.

İki kadın arasında

— Kocan yeni elbise mi yaptırdı?

— Hayır.

— Bugün onda bazı değişiklikler gördüm de..

— Evet, bu yeni kocam.

Eski şapka

— Şapkan pek yıpranmış dostu yenisini alsana!

— Ziyani yok azizim; karımın şapka başındayken seninle hiçbir yer gitmem,» diyor.

Olmaz mı?

Müşteri — Garson şu bahşisi al!

Garson — Teşekkür ederim, akşam yemeği için size masa hazırlıyorum.

Müşteri — Yok, ben birkaç dakikadır burada oturuyorum. Bir kadınla geleceğim; o vakit «Bütün masalar komple» de olmaz mı?

Çiçek

İki kadın konuşuyorlar:

— Dün akşam bulaşık yıkadım. İki kadın konuşuyorlar:

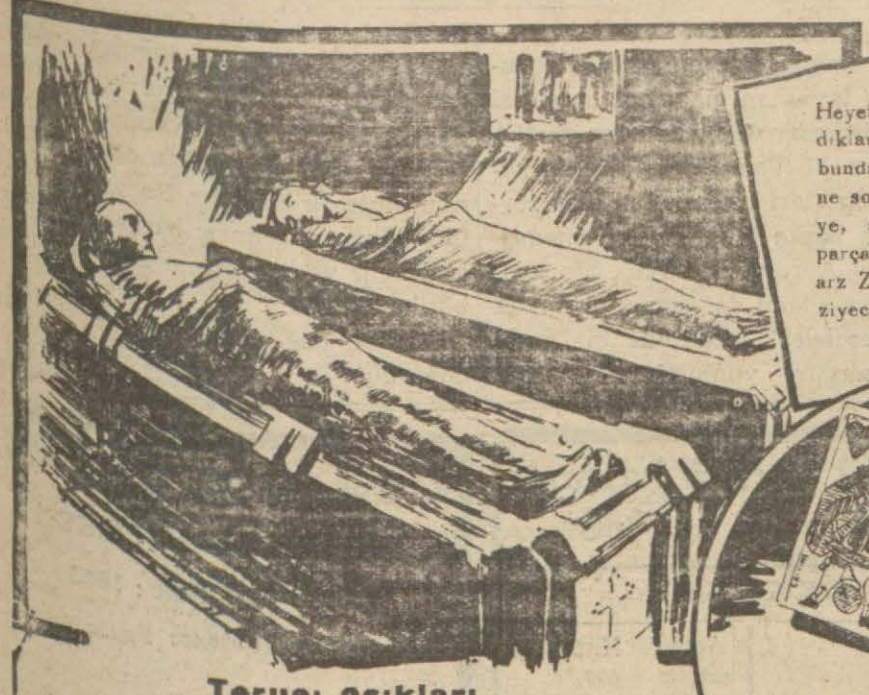
— Dün akşam bulaşık yıkadım. İki kadın konuşuyorlar:

— Dün akşam bulaşık yıkadım. İki kadın konuşuyorlar:

— Dün akşam bulaşık yıkadım. İki kadın konuşuyorlar:

— Dün akşam bulaşık yıkadım. İki kadın konuşuyorlar:

Garib ve inanılmıyacak şeyler

Terueli aşıkları

Şimdi çok kanlı muharebelerin cereyan etmekte olduğu Teruelde St. Peter kilisesinde, bir çift tabut vardır. Bundan 720 sene evvel bir delikanlı ile bir genç kız birbirlerini deli gibi severlerdi. Zorla ayrılmaları icab edince, düşüp öldüler. Dostları onları gömmediler. Mum-yaharak tabutlarının üzerine yerleştirdiler. Birbirlerini seven İspanyol aşıkları bu çiftin önüne gelir, yemin ederler.

Heyet âlimlerinin vardıkları neticeye göre bundan milyonlarca sene sonra ay evvelâ ikine, sonra da yüzlerce parçaya ayrılacaktır. Ve arz Zuhâl yıldızına benzeyecektir.

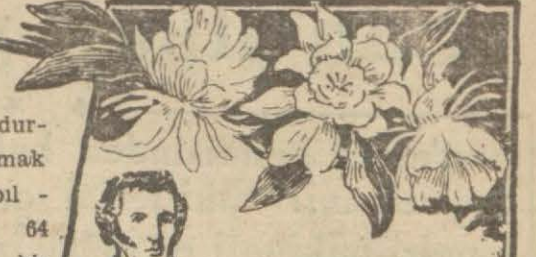
Sütle işletilen tren

Yoğurdu kurutarak dört köşe kestirip kömür yerine kullanan bir Amerikalı, iki ton bu «beyaz kömürle» 11 vagonluk bir lokomotifin 52 kilometre sür'atle işletmiştir.

Para kıtlığı yüzünden Kanada'da, yeni Fransada iskambil kâğıtları 75 sene, para yerine geçti.

Bir talihli bir bric oyununda bütün kozları elinde toplamağa muvaffak olarak oyunu kazanmıştır. Bu hal, 2,000,000,000,000 de bir defa vukua gelebilir.

Amerikada hiç durmadan konuşmak müsabakası yapılmış, bilâfasi 64 saat konuşan bir geveze birinci gelmiştir.

Epiphylam Lattifrons geceleri açan bir çiçektir.

Bu adam 12 dakika 7 saniyede 40 kişiyi traş etmiştir.

Meshur Dük Wellington bir gece uzun pantolon giydi diye klübüne alınmamıştı.

Son Posta'nın Resimli Zabıta Hikâyesi

Perdeye düşen gölgeler

1 — Ronald, saat sekiz buçukta motosikletini hazırladı. Şehirde epeyce uzakta olan evinden ne çıktığını, ne de tekrar döndüğünü gören oldu. Resimde, eve dönüşünden biraz sonra onu yatağının yanında görüyorsunuz. Motosikletini de, garajına çekmiş bulunmaktadır.

2 — Saat 11 buçukta zabıta doktoru, Ronaldin teyzesinin cesedini muayene ediyordu: «Öleli yarım saat olmuş. Yakın mesafeden ateş edilmiş. Ölüm ânidir. Ve olduğu yere de yığılmıştır» diye hüküm verdi.

3 — İşe el koyan komiser Bullak, cinayeti kafasında bir daha yaşattı. Odayı araştırdı ve duvardan yaslanmış bir kurşun çıkardı. Koridora çıkarak orada bulunan nöbetçi polisle konuştu. Ve: «Anlat bakalım Richmond» dedi.

4 — Polis Richmond şu izahatta bulundu: «Saat 10,45 suları idi. Buralarda devriye gezerken, bir çığlık duydum. Işıklı odanın penceresine bir göz attım. Ve perdeye bir kadını, bir erkeğin gölgesini seçtim. Erkek kadına bir şey uzatıyor gibiydi. Eve gireyim mi, girmiyeyim mi diye tereddüde bulunurken, bir tabanca patladı, ve kadın yere düştü. Derhal içeri daldım. Adama yakalamak istedim ama muvaffak olamadım. Çünkü herif çoktan motosikletine atlamış, kaçmıştı. Ancak motosikletin arka tarafındaki kırmızı ışığını görebildim.»

5 — Ertesi sabah, komiser Bullak erkenden yola düzeldi ve şoseyi araştırdı. O civarda Ronaldin teyzesinin zengin olduğu, bir çok mücevherleri bulunduğu biliniyordu.

6 — Evde hizmet eden kadın: «Bunu muhakkak ki o hayırsız oğlan yapmıştır. Çünkü daha geçen gün teyzesine kavga ettiğini, cadaloz karı, seni yaşatmayacağım, dediğini kulağımla duydum» dedi.

7 — Bunun üzerine polislerden biri Ronaldin evine gitti. Onu motosikletini temizlerken buldu: «Haydi delikanlı karakola gideceğiz.» dedi. Delikanlı, masum olduğunu, teyzesini iki gündür aralardaki söyledi. Fakat cinayetin vuku bulunduğu di. Komiser de hakkında kâfi derecede delil bulunmamıştı.

8 — Bununla beraber, gene de bir ihtiyat tedbiri olmak üzere Ronaldi nezaret altına aldı. O gün nöbetçi olan polis tekrar çağırdı: «Bana bak Richmond, dedi. Acaba unuttuğum başka bir nokta var mı, hatırla bakalım..» Polis oturdu. Birden: «Ha, aklıma gelmemişti. Bay komiser, bir noktayı unuttuğum diye cevap verdi..»

MÜTALEA

... Perdede gölgesini gördüğüm adamın başında bir otomobilci kasketi vardı..»

Komiser bunu duyar duymaz, polisi savdı. Doğru cinayetin işlendiği eve gitti. Ve orada katilin bir hatasını yakaladı.

Bu hata ne idi? Belki de buldunuz, bulamadıysanız 13. C. sayfaya bakınız.

Dünyayı düzeltmek için eski Belçika Başvekiline hazırlatılan plân

Gazetecilerin plân hakkında aldıkları malûmat dağın doğura doğura bir fare doğurduğunu anlatıyor

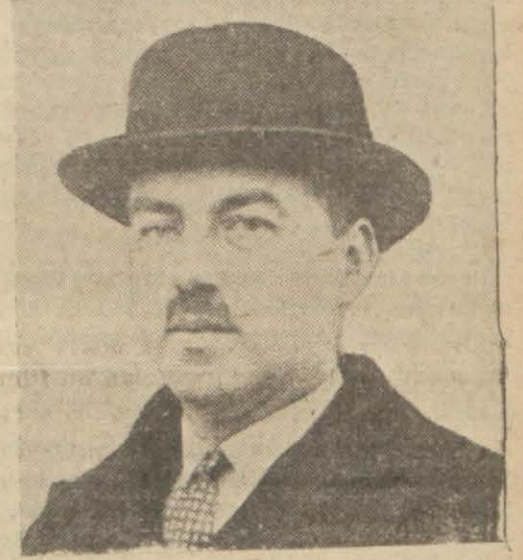
Geçen haftanın ilk günlerinde eski Belçika başvekili Londraya gitti. Onun gidişi üzerine, İngiltere başvekili de bir iki gün için çekildiği istirahat köşesini terk ederek Londraya geldi. Eski Belçika başvekili ile yeni İngiltere başvekili, başbaşa bir köşeye çekilerek birkaç saat konuştular. Elbet arada, bir de çay içmiş olmakla beraber, gazeteler, bunların hayli uzun ve ehemmiyetli şeylerden konuştuklarını söylüyorlar.

Ziyaretin ve bu başbaşa mülakatın sebebi malûmdur. Eski Belçika başvekili Van Zeeland, Amerika Cumhuriyetinin daveti ve eski İngiliz başvekilinin de tavsiyesi üzerine, enternasyonal iktisad meseleleri hakkında mühim bir anket yapmaya ve bir rapor hazırlamaya davet edilmişti. Van Zeeland, birkaç seyahat yaptı; bir takım maliye, iktisad ve siyaset adamları ile görüştü, nihayet bir rapor hazırladı. İşte, şimdi de Londranın mükellef bir salonunda, İngiliz başvekili ile Van Zeeland bu rapor üzerine konuştular.

Bu raporun münderecatı gizlidir. Bütün alâkadarlar bu hususta gayet sıkı bir mahremiyet muhafazasına itina ettiler. Fakat, rapor yavaş yavaş şekil almaya başlayınca onun esasları hakkında da etrafa sızıntılar, yayılmaktan hâli kalmadı. Gazetecilerin ellerinden hiçbir şey kurtulmaz. Belki de bunlardan biri veya birkaçı, kolayını bulup Van Zeeland'ın kafasının içine kadar girmişlerdir. Şimdi bu esrarlı rapordan bahsedip duruyorlar.

Bu esrarlı rapor, bu dünyayı baştanbaşa düzelterek olan tilsim, - eğer gazetecilerin dediklerine inanmak caizse! - herhangi bir üniversite mezununa, doktorluk ünvanını kazanmak için verilen bir şemaya bu üniversite mezununun verebileceği şekilden daha kuvvetli değilmiş. Van Zeeland'ın ilim ve tecrübesine hümet ederek, diyelim ki hazırladığı bir üniversite profesörünün tezi kadar kuvvetlidir. Fakat, anlaşılıyor ki tezin içinde yeni olarak hiçbir şey yoktur.

Van Zeeland, birinci derecede dünyada bütün milletlerin iktisaden birbirlerine bağlı ve ikinci derecede de siyasetin iktisaddan ayrılmaz iki faaliyet sahası olduğunu isbat ediyormuş. Amerikanın ikinci defa keşfi, iki kere ikinin dört olduğunu yeniden isbat etmek demek olan bu keşif, iktisadiyatı da, siyaseti de pamuk ipliğine bağlı duran bu dünyanın hiçbir tarafını düzelterek bir iş değildir. Van Zeeland, dünyanın gerek iktisaden, gerek siyaseten artık tecerrüde hiç müsaide olmayan şartlar içinde bulunduğunu isbat ederken bundan evvelki devirde, milletlerin birbirlerine karşı kapılarını serbest açtıkları zamanlarda tatbik edilen iktisad usullerinin de, bugünkü şartlar içinde, iyi neticeler vermeyeceğini söylüyormuş.

Van Zeeland

Şu halde, eski Belçika başvekili ve Belçikanın en mühim maliyecisi, dünya için yeni bir iktisadî sentez yapmak, yani dünyanın iktisadi ve siyasi kuvvetlerini, birbirleriyle tam bir ahenk ve ittifak içinde işleyebilecek tarzda telif etmek fikrinde olmak lâzım geliyor. Gazetecilere inancak olursak, raporun takip ettiği gaye de bu imiş.

Fakat, bu gayeye nasıl varılacak?

Raportör, birinci derecede iptidai madde meselesini alıyor. İptidai maddeyi dünyaya hak ve adalet üzerine dağıtmak lâzımmış. Fakat, bu mesele de yeni bir keşif değil. Bugünkü sanayi dünyası, bu inkişafa gelemeden beri, yani hiç olmazsa cihan harbinden evvelki yakın zamanlardan itibaren bu dava, bütün memleketlerce malûmdur. Fakat, meselenin bugünkü ehemmiyet derecesi ve davanın bütün şiddeti yenidir. Bu noktada gündüne güne artan menfaat ihtilâflarının telifi çareleri nasıl bulunacak? Van Zeeland, bunu umumî anlaşmaların çaresini bulmakta arıyormuş. Kendisi doğru dan doğruya müsbet teklifler yapmamış. İptidai madde demek, şu dakikada, harb kuvveti demektir. Hangi millet elindeki harb kuvvetini ötekine vermeğe, kendiliğinden ve bol bol, razı olur?

İkinci mesele de para ve teşebbüs sermayesi, yani dünyanın iş değirmenini döndürecek olan sudur. Van Zeeland, bunun da, her memleketin ihtiyacına göre etrafa dağıtılmasını temin edecek bir takım tedbirlerle halledilebileceğini söylüyor ve enterrasyonal kredi dağıtacak bir banka teşkili fikrine kadar gidiyormuş. Güzel; fakat, paranın bizzat bir harb vasıtası olarak tanındığı bir zamanda elindeki altını başkasına vermeğe razı olacak hangi devlet var?

Bütün bunların halledilmesi için, her şeyden evvel siyasi davaların ve siyasi davaların halledilmesi için bu iktisadi davaların halledilmesi icab edeceğine gö-

(Devamı 10 uncu sayfada)

EDEBİYAT

San'atkâr ve cemiyet

San'atkâr kendisinden bahsettirmeli mi, bahsettirmemeli mi? Fikirlerini ortaya nasıl koymalı? Muharrir, hakikati en mülâyim şekilde ortaya koymaya çaışan bir vasıta mıdır?

Yazan: Halid Fahrî Ozansoy

Bu sene Nobel mükâfatını kazanan Fransız romancı Roger Martin du Gard kendini reklâmdan ve bilhassa gazetecilere şahsi, eserleri ve san'atı hakkında beyanatta bulunmaktan hiç hazinemi. Şimdiye kadar, eserlerini yarattığı sakin uzletin çerçevesi içinde bu prensibini iyi kötü devam ettirmiş ve bu san'at hâvasını hiç kimse rahatsız etmerek sadece ondan eser beklemiş. Fakat son zamanda iş birinden değişiyor. Nobel sulh mükâfatının bu muharririn romanlarından birine verilmesi üzerine gazeteciler bir çekirge sürüsü gibi zavallıya saldırıyorlar. Fakat Roger Martin du Gard gene ağzını açıp esaslı bir tek söz söylemekte inad ediyor. Bir taraftan da mektublar ve günlerce hiç ara vermeden çalışma odasında zir zir öten telefon... İşte bu hummalı günler içinde bir sabah romancı artık dayanamıyor ve âdeti kudsîyeti ihlâl edilen evinden uzakta başka bir sükûn köşesi bulmak, bir kaç saat için orada kafa dinlemek ümidle kapıdan fırlıyor. Fakat gazeteciler nerede hazır ve nazır değillerdir ki? Mübaharelerden biri derhal yan kaldırımında karşısına dikiliyor ve aralarında aşağı yukarı şöyle bir mülâzime başlıyor:

Gazeteci — Rica ederim, bir kaç şey soracağım.

Romancı — Cevap veremem.

Gazeteci — Niçin canım, uzun değil.

Romancı — Mutadım değil, cevap veremem dedim ya..

Gazeteci — Ama niçin?

Romancı — Niçin mi? Durun öyleyse size torunumun bir fıkrasını anlatayım. Bu yaz sayfiyede idik. Bir gün bu dört yaşındaki sevimli ve şirin yavruyu banyo odasında yıkıyorduk. Sesini duyunca yanına gittim. Beni görünce haykırdı: — Haydi büyük baba, sen de soyun, çırpılacak ol da yanına gel, beraber yıkanalım dedi. Gülerim: — Olmaz yavrum, dedim. Hayretle yüzüme baktı ve tıpkı bu anda sizin gibi dudaklarını bükererek sordu:

— Niçin ya?..

Roger Martin du Gard'ın ağız hayretinden açık kalan gazeteciye cevabını burada kesiyorum. Şimdi genç romancı Sabahaddin Alinin geçen haftaki «Uyanış» mecmuasında intişar eden edebî anket cevaplarından şu satırları alıyorum:

— Bana, hiç, ama hiç sevmediğim bir teklifte bulunuyorsunuz. Bu şekilde, anket ve mülâkâtlardan daima uzak kalmak istemiyordum ve böylece kalmışım. Bunun sebebi belki herkes için biraz garibtir.. fakat dedim ya; ben kendimden bu şekilde bahsedilmesini sevmiyordum. Sonra bilhassa duyduğuma ve gördüğüme göre, bir çok anketçiler konuştukları kimselerden aldıkları sözleri kendi işlerine, kendi tarzlarına göre, uydurarak bir çok ilâveler yapıyorlar. Neticede, ciddi bir mevzu bazan bambaşka bir şekil alıyor..

Maamafih Sabahaddin Alinin bu tereddüdü devam etmiyor, mülâkâtı yapan gençin kat'iî teminatı üstüne çocukluğuna, ilk edebiyat merakına ve nihayet bugünkü san'at düşüncelerine dair epeyce sözler söylüyor. Yani sizin anlayacağınız bizim gazeteci Fransız gazetecisinden daha zeki ve bizim genç romancı olgun ve pişkin yaşlı Fransız romancısından daha yumuşak çıkmıştır!

Şimdi bizim genç gazetecinin, bizim genç romancıya şu sualini kaydedeyim:

— Hikâyetlerinizi nasıl yazarsınız ve gayeniz nedir?

İşte şimdi de, anket başlarken kendisinden bahsedilmesinden hoşlanmadığını söylerek gene de bahse imkân ve fırsat veren Sabahaddin Alinin cevabını okuyalım:

— Yazılarımı ekseriya gece saat on birinden sonra yazmayı tercih ederim. Yazı odama çıkıp, yaz ise pencereleri açar, kış ise sobayı yakarım, radyo mu da güzel bir müziğe ayar ederim. Bilhassa otururken ve yazılarımı yazarken müzik benim için mühim bir ihtiyaç gibidir..

Eh, fena değil. «Musiki ruhun gıdasıdır, yahud eski Farsî tekerikle ve an'aneyle tam uygun olarak «... gıdayı ruhtur» diyenlerin sözünü bizim sevgili romancımız da tasdik ediyor. Yalnız anlamadığım, «yazı yazarken gündüz veya gece filân saatlerde çalışırım, filân mürekkeble, filân kalemlerle, filân kâğıd üstüne yazırım, bu esnada kuş sesinden haz duyarım, yahud müzikten hoşlanırım, masamun üstünde kırmızı güller bulundururum, yahud renk renk karanfillere gözlerimi dikerim, yanımda konuşulursa tek satır karalayamam, yahud ne kadar bağırlırlarsa o kadar ilhamımı zinde hissederim» gibi cevapları fikrimden vermek de her hangi san'atkâr için bir nevi ve ağızdan açığa kendinden bahsedilsin ve ettirilsin değil midir?

Rivayete göre Rus romancısı Tolstoy boy boy ve çeşit çeşit dolma kalemlerle yazıyor ve mütemadiyen kalemleri değiştirir, hele banyoya girerek sıcak su içinde yazmaktan dehşetli hoşlanır. Tevekkel eskiden Çar Rusyasını deli edecek kadar hakaretiler yaratıyordu! Hâsılı bunun gibi bir çok şüphelilerin kendilerine göre âdetleri, mahalleri vardır. Bunu inkârı mahal yok. O halde niçin güzel sesli hananelerin bir ne-

vi nazlanışı tarzında ilk önce kendimizden bahsetmek hoşumuza gitmediğini söyleriz de sonra zevklerimiz, yazı yazarken hususiyetlerimizi kendimiz döker saçırız? Doğrudan doğruya:

— Hakkin var, brader, her san'atkâr gibi ben de kendimden bahsolumnasını severim! Desek acaba bir ayım mı işlemiş oluruz? Hattâ san'attan ve san'atkârdan pek fazla bahsedilmeyen bir muhitte san'atkârın bu sükûtu kırmağa çalışması biraz da haklı değil midir?

— Sabahaddin Alinin san'at ve cemiyet teklâkisine gelince doğrusu çok yerinde ve düşündürücüdür. Eserlerinden bahsederken kısaca ve toplu bir anlatışla diyor ki:

«... Cemiyetin hakikî vaziyetini, alelade görüşlerden saklı kalan kısımlarını meydana çıkarmağa çalışırım. Muharririn cemiyetleki rolü de budur. Görüşleri ve ifadesi halktan başka olmalı. Fakat bunu söylemekle muharrirle karın birbirinden başka düşünen, yabancı iki sınıf olduklarını kasdetmiyorum. Görüşler ayrı olabilir, fakat neticede anlaşmak cihetinden beraberdiler. Muharrir hakikati en mülâyim şekilde ortaya koymağa çalışır bir vastadır.»

Bu fikirlere iştirak etmekle beraber, «muharrir cemiyetin neticede anlaşması» ve «muharririn kendi hakikatini en mülâyim şekilde ortaya koyan bir vasıta olması» noktalarında biraz durmamız icab eder. Hiç şüphesiz ki büyük bir muharrir neticede halkla anlaşır, görüşlerini ve duygularını halka beğendirir. Ancak bu, her zaman en kısa müddet içinde olamaz. Bazan cemiyet yüksek bir san'atkârın eserlerini - ya çok yeni bir teknik dahilinde, yahud çok orijinal, bir kelimede yakası açılmamış hususiyette bularak - ilk önce reddedebilir. Hattâ bazı büyük muharrirlerin eserlerinin sağlıkla anlaşılmasını da bunu isbat etmez mi? Meselâ Fransada bugünkü modern Fransız temaşasının piri addedilen Henri Becque, 1882 den 1898 e, yani ölümüne kadar devam eden san'at hayatında Victorien Sardou'dan çok bedbaht bir vaziyette idi. Becque bilhassa «Kargalar» ve «Parisli Kadın» gibi piyeslerinde tam tahill ve örf ve âdet piyeslerini vücuda getirmişti. Sardou ise misk gibi buram buram melodram yapıyordu. Öyle iken ikincisi para kazanıp zengin oluyor, ilki ise zaruret ve iztirab içinde yaşıyordu. Halbuki bugün Sardou sadece bir hatıradır; Becque ise bütün yeni bir temaşa nesline derinliğini ve enginliğini tasdik ettirmiş, yeni tahill tiyatrosu ise başlangıcında en fazla ondan ve aynı zamanda Georges de Porto-Riche'ten ilham almıştır. Ancak ne yazık ki «Kargalar» müellifinin ölümünden sonra... Demek oluyor ki, muharririn görüşü, duyusu ve anlatışlarını her zaman muhitine kolaylıkla kabul ettirmesi mümkün olamıyor. Çok kere uzun didimelere, inad ve ısrara lüzum vardır. İşte büyük muharrirlerin bir dereceye kadar peygamberce bir sabra malik olmaları da bundan dolayı lazımdır. Fakat o sabra kaç kişide rastgele bilirsiniz? Kaç kişide ve bilhassa kaç san'atkârda?..

Sabahaddin Alinin ortaya attığı fikirlerden biri de, demin kaydettiğimiz gibi, «muharririn kendi hakikatini mülâyim şekilde ortaya koymasına» fikridir. Fakat bana öyle geliyor ki bu fikir ötekini cerhetmektedir. Çünkü «hakikatini mülâyim şekilde ortaya koymağa» yeltenen muharrir, daha ilk eserinde silâhını elden bırakmış ve cemiyetle, cemiyetin o güne kadar devam edip gelen estetik düşünceleriyle anlaşmaz demektir. Artık ondan sonra da o muharrirden yenilik bekleyin! Sabahaddin Alinin bu çok müphem olan fikrini aydınlatmasını arzu ederim. Tâ ki çok ehemmiyetli bir san'at davasında, bilhassa genç yazarlar arasında yanlış telâklilere meydan açılmasın. Bir ağabey edebiyatçının bu temennisi ve sitemi, her halde, kıymetli genç romancı ve hikâyeciimizli iciltmez sanırım.

Halid Fahrî Ozansoy

Bir genç birahane arkadaşını vurdu

Beyoğlunda Viyana birahanesinde kanlı bir kavga olmuş. Necatî isiminde bir genç kalçasının iki yerinden tabanca ile ağırca yaralanmıştır.

Beyazıda bir handa sayacak yapan Necatî ile arkadaşları kunduracı Hasan Viyana birahanesine giderek rakı içmeğe başlamışlardır. Aynı birahane başka bir masada Şükrü ve Sami isiminde iki arkadaş oturuyorlarmış. Bunlardan Sami ile Necatî arasında bir kadın yüzünden eskiden beri devam eden bir anlaşmazlık varmış. Silâh sesine yetişen zabta memurları lmdadı sıhhi otomobili ile yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırmışlardır. Kavga edenler de yakalanıp müddetumumliğe verilmişlerdir.

Fotoğraf tahlilleri

Neş'esini nadiren izhar eden bir tip

İstanbuldan Ali Galib de şunu soruyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Herkes mültefit davranır. Neş'esini nadiren izhar eder. Bidayeten kolaylıkla dikkat nazarını çeker. Muayyen memuriyet işlerinde muvaffak olabilir.

Şen ve neş'eli bir genç

Çeskesköz'den Kenan imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Şen ve neş'eli olanlar, muvaffakiyete karşı kapıları açmış bulunanlardır. Yalnız; arasında kuvvetli ve kat'iî olmasını bilmek lazımdır.

Muvaffakiyet şiddet kabul etmez

Ankara okuyucularımızdan Ahmed Dörtöz soruyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Hiddet ve şiddet yerinde kullanılmadıkca zararlı olur. Muvaffakiyette, ufak tefek ihhinalara da ihtiyacı vardır.

Herkesle iyi geçinen bir tip

Necdet Eğrika - vuk imzalı okuyucumuz da karakterinin tahlilini istiyor:

Her şeyi öğrenmek isteyen bir hali var. Fakat bu, şaha ziyade hisse ve hayale aid mevzulara taallük eder. Umumi surette herkesle iyi geçinmek taraftarıdır. Çetin işlere, mücadele ve münakaşalara pek yanaşmaz.

Zeki bir tip

Pulathda Asım imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım?

Zekâsına güvenenler çalışmağa da ihmal etmezlerse muvaffakiyetsizliğe düşmeğe mahal kalmaz. Yalnız muayyen bir hedefi daima gözünde bulundurmak lazımdır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Galatasarayın Ortaköy şubesindeki kızıl vak'aları

Galatasaray lisesinin Ortaköydeki şubesine devam eden talebe arasında son günlerde 3-4 kızıl vak'asına tesadüf edilmiştir.

İstanbul sıhhat müdürü Ali Rıza dün bu husustaki sualimize şu cevabı vermiştir:

— Hastalık mektebden çıkmış değildir. Talebe muhtelif semtlerde oturduklarından içlerinden bir tanesi hastalığı almış ve temas neticesinde diğerlerine de geçmiştir. Biz bu çocukları derhal evlerinde tahtı tedaviye aldırarak. Bunların iyi oluncaya kadar dışarı çıkmalarını müsaade etmeyeceğiz. Kızıl İstarabında tek aude görülmektedir. Bunun için lazım gelen tedbirler de alınmıştır.

Dünyayı düzeltmek için

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

re, vaziyet, tavuğu mu yumurtadan, yumurtayı mı tavuktan çıkarmak meselesi hakkında bir karar vermek kadar güçtür. Anlaşıyor ki Van Zeeland'ın seyahatleri ve raporları bize malûm olan şeyleri ilâmdan başka bir netice vermemiştir. Bugünkü Avrupanın büyük bir siyaset ve maliye adamı da dünyanın büyük ve ezeli meseleleri karşısında biz gazetecilerin kolay yumurthyabildiğimiz

hakikatlerden daha fazlasını söylememektedir olmamıştır. Bundan başka netice de şu olsa gerekir: Dünyayı düzeltmek için rapor yazmak değil, maddedeleyi göze almak, kan dökmek ve bunları akıtmak lazımdır. Bu surette de bütün dünya düzelmez; bazılarının dünyası düzelir ve bazılarının dünyası da bütün bozulur.

Demek, dağ doğura doğura birer doğurdu!

İstanbul Borsası kapanış fiatları 19 - 1 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	628,60	629,
Nev-York	0,7955	0,7930
Paris	23,695	23,6826
Milano	15,1122	15,1033
Brüksel	4,70	4,6975
Atina	86,9630	86,8840
Cenevre	3,4436	3,44
Sofya	63,6436	63,5930
Amsterdam	1,4275	1,4262
Prag	22,6425	22,625
Viyana	4,21	4,2066
Madrid	13,6834	13,6725
Berlin	1,9750	1,9738
Varşova	4,1967	4,1925
Budapeşte	3,9976	3,9944
Bükreş	106,4440	106,1636
Belgrad	34,3276	34,30
Yokohama	2,7334	2,7312
Moskova	23,735	23,755
Stokholm	3,0865	3,0840

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu em. % 60 peşin	—	—
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	9 90	9 90
Aslan çimento	97 50	97 50
Merkez bankası	10 25	—
İş Bankası	6 85	—
Telefon	15 25	—
İttihat ve Değir.	97 50	—
Şark Değirmanı	7	—
Terkos	—	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	18 85	18 85
» » I vadeli	18 95	18 875
» » II vadeli	18,95	18,875

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	—	—
» I vadeli	—	—
» II pe.	—	—
» II va.	—	—
Anadolu mül. peşin	—	—

PARALAR

	Alış	Satış
I Türk altını	—	—
I Banknot Os. B.	—	—

Şehir Tiyatrosu

Dram kısmında

Bu akşam saat (20.30) da

PERGÜNT

Dram 5 perde

Yazan: Henrik Ibsen

Komedî kısmında

Bu akşam saat 20.30 da

AYNARÖZ KADIŞI

Koşedi 6 tablo

Yazan Celâl Musahib oğlu

ERTUĞRUL SADI TEK

TIYATROSU

Pazartesi akşamı

KADIKÖY SÜREYYA

Salı BAKIRKÖY

Çarşamba ÜSKÜDAR

HALE sinemasında

HANIMLAR TERZİHANESİ

Çeviren: Mahmud Yesari

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerinde Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Her akşam ÇAĞLAYAN da

MUALLA

ve Mısır'dan gelen meşhur rakkaseler

AMİRA GEMAL

ve

SUDANLI ZEYNEP

seanslarına devam ediyorlar.

Numaralar tam saat 21 1/2'de başlayacaktır. Yerlerinizi evvel-den temin ediniz. Telefon: 40335

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Modern makine tesisatı bulunan bir İngiliz kâğıt fabrikası; piyasa ile münasebeti bulunan ve külliyetli miktarda nebati parçaların temin edilebileceği bir:

ACENTA ARIYOR

Tekliflerin aşağıdaki adrese gönderilmelidir:

MANAGING DIRECTOR, MESSRS. THOMAS OWEN AND CO. LTD. ELY PAPER WORKS, CARDIFF, WALES, ENGLAND.

WANTED: AGENT FOR BRITISH MILLS WITH MODERN PLANT. MUST BE WELL INTRODUCED AND ABLE OBTAIN IMPORTANT TONNAGE IN VEGETABLE PARCING. MESSRS. THOMAS OWEN AND CO. LTD. ELY PAPER WORKS, CARDIFF, WALES, ENGLAND.

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUARI

Umumi kan tahlili, frengi noktası, nezardın Vasserman ve Kahn testleri, kan küreyatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlili, ultra mikroskopi, busuşi aşular istihbarı. Kanda üre, çeker, klorür, kolesterin miktarlarının tayini.

Divanyolu: No. 311. Tel: 20981

ANKARADA

A K B A

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satışını en mürşat şartlarla temin eder.

Tel: 3377

Mısır Kralı bugün evleniyor

Bütün Mısır, binbir gece masallarındaki evlenmelere benzeyen bu düğünü heyecanla tes'ide hazırlıyor

Kahire, 15 (Hususi Muhabirimiz yazıyor) — Artık, Mısır, tarif edilemez bir heyecan çalkantısı içine girdi. Sade Kahirede değil, bu çalkantı Mısırın her tarafında var. Fakat, bilhassa burada, Kahirede, bütün şehir halkı, bilhassa siyasî hâdiselerin derinliklerine o kadar alâkadar olmıyan kütle, binbir gece hikâyelerinde bile tasvir edilemeyen bir periler düğününün heyecanını yaşıyor. Sanki evlenen Melik ile Melike değil, bütün Kahirenin erkekleri ve kadınları hep birden düğün yapıyorlar!

Her şey ve herkes hazırlanıyor... Sokaklarda gezeler, bilhassa gençler, Melik ile Melikenin resimlerini taşıyan rozetleri yakalarına ve göğüslerine takmışlar, Feride hanım Zülfikarla birinci Farukun evlenme gününü bekliyorlar. O gün, önümüzdeki perşembe, bütün Kahire yerinden oynayacak, alaylar, ziyafetler, şenlikler, donanmalar birbirini takip edecek. Terziler, cevahirçiler, çiçekçiler, açışlar hep faaliyette. Artık her tarafta hazırlıklar tamamlanıyor.

Evvelâ nikâh. Bu iş meşhur Kubbe sarayında görülecek. Bütün hanedan erkânı, Mısırın bütün yüksek tabakası merasime davetlidir. Sarayın büyük salonunda yerler hazırlanmıştır. Nikâhı Şeyh Maragi kıyacaktır. Eski İstanbul âdeti ve çehile, Feride hanım, sabahleyin hazırlanırken Şeyh Maragi iki şahitle Zülfikar Beyin evine gelecek. Orada müstakbel Melike'nin vekâletini alacak. Mısırda bütün Osmanlı ve İstanbul an'aneleri hâlâ yaşadığına göre, acaba gelin, kapının arkasından, şeyhin suallerine cevap vermek üzere, nazlanıp, yahud utanıp, onu birkaç defa sormaya icbar edecek mi? Burası belli değil. Fakat şunu biliyoruz ki, nikâhtan sonra, eski Osmanlı sarayının o şeffaf feracelerinden birine dönüşecek ve güzelliğini büsbütün açacak ince ve şeffaf bir yaşmakla da başını süslediikten sonra billûrdan bir arabada babasının sağ tarafına oturup, zengin bir süs deresi gibi akıp giden bir alayla sarayın yolunu tutacaktır.

Gelini ve sarayı süslemek için sarfedilen parayı hesap etmek ve gayreti ölçmek imkânsızdır. Kahirenin en meşhur terzi atölyelerinden çıkan elbiseleri ve çamaşlıkları bir tarafa bırakalım, sade Paristen hususi bir tayyare ile kırk beş tane elbise gelmiştir. Bütün bir sene, belki de bunların hiç birine ikinci defa giyilmek için nöbet gelmeyecektir. Gelimlik elbise baştan aşağıya kadar hep pırlanta ve inci ile süslenmiştir.

Feride hanıma dünyanın dör tarafından gönderilen hediyeler akıllara durgunluk verecek derecede kıymetlidir. Kral Farukun kraliçeye hediye ettiği mücevherlerle süslü taç harikulâdedir. Valide kraliçe 90,000 lira kıymetinde bir mücevher takacak, prens ve prensesler 150,000 lira kıymetinde bir su takımı hediye edeceklerdir.

Faşizmin Yeni Dünyada gözü mü var?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

İlâki olunmaktadır. Gene öğrenildiğine göre, İtalya, Ekvatör'e mühim miktarda eski İtalyan imtiyazları ve Paraguay'a da kullanılmıyş İtalyan tayyareleri satmıştır. Bütün bu satışların çok aşağı fiyatlarla yapılmış bulunması, İtalyanın Amerika kıtasında siyasî bir nüfuz peşinde faşizmin olduğu hakkındaki şüpheleri malların çok ucuz satılmasına rağmen, alâkadar hükümetlerin borçlarını ödüyememelerinden ve İtalyanın da bu vaziyette bazı imtiyazlar talep etmesinden korkulmaktadır.

Salâhiyyetler makamlar, cenubi Amerika nasyonal sosyalizm ve faşizm nüfuzları hakkında, ezcümle bu silâh satışları ile radyolara ve gazetelere verilen tahsisat hakkında ciddi ve derin tedkikata başlamışlardır.

İngilizler İtalyaya borç para mı verecekler?

Londra, 19 (A.A.) — Finans mahfillerinde pek de asılsız olmayarak dönen bir şayiye göre, Londrada İtalyaya borç verilmesi için müzakereler cereyan etmektedir.

Financial News gazetesi bu müzakerelerin bir ay evvel İtalyan Amerikan banger Giannini'nin bir dostu vası-

Gelini sarayda karşılayacak olan bütün hanedan haremî de süste elmastra, incide birbirleriyle rekabet içindedirler. Perşembe gününün bütün öğleden sonrası «Yüz yazısı» gününü teşkil ediyor. O gece, yatı namazından sonra, artık Melik ve Melike birbirlerindedir, merasim bitmiştir; binbir itina ile gelini karşılamaya hazırlanmış olan harem dairelerinde, onları, ancak, şenlik içinde çalkan Kahirenin ateş oyunları ve bitmiyen alayların ve mızıkların, uzaktan uzağa gelen meserret sesleri rahatsız edebilir.

O gün, Kahirede yüz binden fazla fakir ve fukaraya tonlarca et dağıtılacak, dilencilere sevindirilecek, öksüzler giydirilecektir. Sarayda da hanedan azasile ecnebi devlet mümessillerine büyük bir ziyafet verilecektir.

Ertesi gün, cuma, paça... Fakat, bu şahane düğünün şahane paça merasimi, başka türlü olacak: Mısır Meliki o gün, Mısır ordusunun tebrik ve temennilerini kabul edecek ve Abidin sarayının önündeki geniş meydana tertib edilen bir geçid resminde hazır bulunacaktır. Akşam üzeri, tekrar ziyafet: Bütün devlet erkânı, yüksek rütbeli memurlar, hep ziyafete davetlidirler. Ziyafeti müteakip davetliler, «Yıldızların taci» operasını seyredecekler ve sonra, Kahirede şenlikler ve donanma devam edip giderken, davetliler evlerine döneceklerdir. Cumartesi günü genç Mısır Meliki, tekrar bir takım merasimde bulunacak ve bütün bu merasim bittikten sonra, genç evliler, Kahirenin haricinde bir malikâneye çekilip on beş günlük bir yarım balayı geçirecekler.

Mısırın ilkbaharı uyanırken, hayat ilkbaharının bu iki şahane çiçeği de, iki hafta, orada, çöl güneşlerinin gümüş çehrelili Nil üstünde işlediği gurub ve tulû tablolarını seyrederek, serpilip açılacaklardır...

Onlar ermiş muradlarına, biz çıkalım kerevetlerine...

Kral lehinde büyük tezahürat

Londra 19 (Hususi) — Mısır kralı Farukun yarın yapılacak olan düğün merasimi münasebetiyle bütün Mısırda fevkalâde şenlikler tertib edilmiştir.

Memleketin her tarafından Kahireye akın eden birçok Arab şeyhleri ve köylüler, bugün saray önünde toplanarak coşkun tezahüratta bulunmuşlardır. Kral nümâyişçileri selâmlamak üzere altı defa balkona çıkmış ve şiddetle alkışlanmışlardır. Şeyhler krala birçok hediyeler getirmişlerdir.

Evlenme şenlikleri başladı

Kahire 19 (A.A.) — Kral Farukun evlenmesi şenliklerine, bugün Heliopolis hipodromunda Bedevflerin ve köylülerin tertib ettikleri bir eğlence ile başlanmıştır. Bu eğlenceye, büyük bir halk kütlesi ve bütün kordiplomatik iştirak etmiştir. Bu münasebetle Kahireye on binlerce köylü gelmiştir.

tasile başladığını teyid ediyor. Giannini birkaç ay evvel İtalyan bonolarının Amerikada Amerika dövizî ile mübadelesi teşebbüsünde bulunmuş ve fakat bu teşebbüs akim kalmıştı.

Bu liberal gazete diyor ki:

«Plân İtalyaya, çek kabulü mukabilinde kredi verecek bir bangerler grubunun teşekkülünü deriş etmektedir.

Bu kredilerin miktarı hakkında hiçbir malûmat mevcut değilse de, 500 ilâ 700 bin İngiliz lirası miktarında olacağı zannedilmektedir. İtalya, tediyelelerin, İngiliz - İtalyan takas anlaşmasından müstakil olarak, vadesinde İngiliz lirası olarak ödenmesini taahhüd edecektir.»

Gazete bununla beraber, müzakerelerin neticeleneceğini farzetmeğe yer olmadığını ilâve etmektedir.

Profesör Nissen Peştede bir ameliyat yapacak

Ankara, 19 (Hususi) — Hasta bulunan meşhur Macar şairlerinden birine ameliyat yapmak üzere Profesör Nissen Peşteye davet edilmiştir. Maarif Vekâleti, Nevyork dönüşünde profesörün Peşteye giderek ameliyatı yapmasına müsaade etmiştir.

Yugoslav Başvekili Berlinde Habsburg işle meşgul olmuş

Berlin, 19 (A.A.) — Yugoslavya başvekili Stoyadinoviç'in Berlini ziyareti münasebetiyle söylenen nutuklarda ve neşredilen tebliğlerde Habsburglar meselesi kat'iyen mevzuu bahsedilmemesine rağmen Alman matbuatı bu meseleye büyük bir alâka göstermeye başlamıştır.

«Westfolische Landeszeitung» gazetesi Stoyadinoviç'in ziyaretini bu mesele ile alâkadar görmektedir. Bu gazete diyor ki:

«1914 harbi Habsburg hanedanı tarafından Sırbistana karşı açılan muhâsamat ile başlamıştır. Bugün de gene Almanya ile Sırbistan arasında Habsburglar giriyor. Almanyanın bu hanedana karşı olan vaziyeti etrafında anlaşmazlıklar olduğunu görüyoruz. Avusturya yüzünden vakâfı Almanya Sırbistanın muarızı olmuştu. Fakat hiçbir zaman düşmanı olmamıştır.»

Erenköyünde bir kadın kayboldu

Erenköyünde günün dedikodu mevzuu olan bir vak'a vardır: Köyün en eski sakinlerinden Bayan Hasene aylardanberi ortada yoktur. Herkes Bayan Hasenenin âkabeti hakkında rivayetler nakletmektedir.

Bayan Haseneyi bütün Erenköylüler sağır kadın diye tanımaktadırlar. Erenköyünde büyükçe bir evin sahibi olan bu kadın vaktile Harbiye mektebinde fransızca hocahığı yapmış olan Miralay Cemilin karısıdır. Miralay Cemil hayatında Kilisli Rifatı çok sevmiş, kendisini adeta evlâd edinmiş, onu kendi evine yerleştirmiş, ölürken de Bayan Haseneyi Kilisli Rifatı vasiyet etmiştir. Bayan Hasene de kocasının vasiyetini tutmuş ve evini Kilisli Rifata vermiş ve satış muamelesi yaptırmıştır. Maamafih evde gene kendisi oturmuş, kirasını da kendisi almıştır.

Bayan Hasenin Mısırda doktorluk eden İlmî isminde bir kardeşi de vardır. Son zamanlarda bunamış vaziyette olan Bayan Hasene bir aralık bu kardeşinin öldüğünü duymuş, çok üzülmüş, biraz sonra da Dr. Kilisli Rifat vefat edince teessürü büsbütün artmış ve tamamen suurunu kaybetmiş bir vaziyette gelmiştir. Koynunda daima büyükçe bir çikin taşıyan bu kadıncağz çıkınında para dolu olduğunu söyler ve bunları bazan teker teker çıkararak çarşıda bozdurmak istermiş. Fakat bunlar para değil, vaktile Donanma Cemiyetine verilmiş iane makbuzları olduğundan bittabi kadıncağzın arzusu yerine getirilemezmiş.

Bayan Hasene Kadir gecesinden 3-4 gün evvel evinden çıkmış, bir daha da evine dönmemiştir. Şimdi herkes bu gayubetin dedikodusunu yapmakla meşguldür.

Sağır kadının aklını oynatarak dağlara gittiğini, orada vahşi hayvanlar tarafından paralandığı ihtimalini mevzuu bahsedilenler vardır. Fakat en akla yakın ihtimal koynundaki şişkin kâğıd çıkınının para çıkını sanılarak kadıncağzın öldürülmüş olması ihtimalidir.

Bayan Hasene daha kaybolduğu gün keyfiyetten zabta haberdar edilmiş, kadıncağz her yerde aranmış, fakat ne ölüsü, ne de dirisi bulunamamıştır.

Mısırlı bir Rum Yunan hükûmetine iki tayyare hediye etti

Atina 19 (Hususi) — Mısırlı bir Rum zengininin Yunan ordusuna hediye ettiği iki askeri tayyare, bugün İngiltereden Atınaya vâsil olmuştur.

Tayyarelerin tesellümü münasebetiyle yapılan merasimde kral da hazır bulunmuştur.

En modern Fransız zırhlısı sefere çıkıyor

Paris, 19 (A.A.) — 26 bin tonilâtoluk en modern Fransız zırhlısı Dünkerk yarın ilk seferine çıkacaktır.

İspirtonun ucuzlatılması tedkik ediliyor

Ankara, 19 (Hususi) — İnhisarlar Vekâleti, ispirtonun ucuzlatılması imkânlarını araştırmaktadır.

Vindsor Dükü Filistine kral mı olacak?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

len profesörün katli büyük bir teessürü mucib oldu ve cenazesi çok büyük bir alayla kaldırıldı. Arkasında bir kadının iki çocuk bırakan bu âlim, Yahudi tarihi ile meşgul idi ve kendisi aslen Yahudi bulunuyordu. Onun terroristler tarafından bilhassa takib edilerek öldürülmüş olmasının hikmeti de budur. Bu suretle Arab nasyonalistleri hem Yahudilere, hem de İngilizlere karşı büyük bir nümâyiş yapmış olacaklarını düşünmüşlerdir.

★

Son günlerde taarruzlar tekrar sıklaştı. Filistin her tarafı askeri nezaret altında tutulduğu ve terroristler mütemadiyen takib edilerek yakalandıkları halde Arab nasyonalistleri mücadeleden bir türlü vazgeçmiyorlar. Bu hafta içinde takib edilen terroristler arasında yirmi kadar Suriyeli nasyonalist de yakalanmıştır. Bunların yakın zamanlarda şimal hududundan Filistine geçmiş oldukları anlaşıldığına göre, kökleri Suriye ve Lübnana kadar uzanan gizli bir terrorist teşkilâtının Filistin asayişini altüst etmeğe azmetmiş bulunduğunu gösterir.

Burada hâkim olan umumî kanaat, bu işlerin altında bilhassa İtalyanların parmağı bulunduğu merkezindedir. Hakikatte de İtalyanın Arab memleketlerinde yaptığı propaganda büyüktür. Bu propagandaya karşı mukabil bir propaganda olmak üzere Londra radyosuna arabca neşriyatta karar verilirken Filistine her tarafa radyo makineleri dağıtıldı. Bilhassa köylere bedava dağıtılan bu radyolarla İngilizler halkın teveccühünü kazanmak istiyorlardı. Fakat, buradaki husumetin derecesine bakınız ki halk Londra

radyosunu dinlemeyeğe azmetmiş görünüyor.

Taze bir havadis olarak ta size şunu kaydedebilirim: Bir türlü halledilemeyen Filistin meselesi ve taksim davası arasında, şimdi yeni bir projeden bahsediliyor. Bu proje, Filistin ve Arab işlerinde mühim bir mütehassıs olarak sayılan İngiliz binbaşısı J. B. Paget tarafından neşredilmiştir. Bu binbaşısıya göre Filistin meselesini iyi bir şekilde halletmek için Windsor Dükünü, yani sabık İngiliz kralını Filistine kral yapmak lâzımdır. Fakat, binbaşısı Paget, çok Yahudi dostu olsa gerektir ki Filistin'i hiç taksim etmeksizin, bunun bir Yahudi krallığı şeklini alması fikrine taraftardır. Filistine övvar olan Arab memleketleri, gerek irsan ve gerek servet itibarile zayıf oldukları için Filistinden hicret edecek Arabları kollarını açarak karşılayacaklardır. Şu halde, Filistin Arablarını diğer Arab memleketlerine hicrete teşvik ve bunlara iktisaden de yardım etmek suretile Filistin'i Arab nüfusundan boşaltıp buraya Yahudi nüfusu getirmek, Paget'e nazaran meselenin en güzel hal şeklidir. Bu takdirde enternasyonal Yahudilik âlemi, bu işe geniş sermayeler de koyabileceklerinden fikir kolaylıkla tatbik edilebilir.

Bu meselede Paget'i böyle bir fikre sevkeden sebeplerden biri de Dükün küçük isminin David oluşudur. Yahudiler, kurtuluşlarını David'in gelmesiyle mukayyed sayarlar ve hep onu beklerlermiş. Dük ile birlikte beklenilen Davidin de geleceği için mesele kalmıyacakmış!

Bu projenin bura muhitini çileden çıkarmış olduğunu ilâve edebilirim.

Karabük demir Fabrikaları Müdürü İstanbulda

(Baştarafı 1 inci sayfa)

arkadaşımızla görüşen Hoppkinson, Karabükteki faaliyet hakkında şunları söylemiştir:

— Karabükte, on ay zarfında elde ettiğimiz neticeler fevkalâde memnuniyetbahşır. Sümer Bankla bütün çalışmalarımız, tam bir âhenk içinde cereyan etmektedir. Sümer Bankla her hususta anlaşmış bir vaziyette bulunuyoruz.

Başlangıçta, inşaat işlerinde biraz güçlük karşılaştık, fakat şimdi bütün bu güçlükler meydana kalkmıştır. Faaliyet programımız aynen tatbik etmekteyiz.

Fabrikaların inşaatı 1939 senesi ilkbaharında tekemmül etmiş olacaktır.

Şimdiye kadar İngiltereden binlerce tona balığ olan makine vesaire getirttik. Devlet Demiryollarının aldığı tedbirler sayesinde nakliyat işlerimiz büyük bir intizam içinde cereyan etmektedir.

Halen Karabükte bulunan İngiliz mühendis ve mütehassısların adedi yetrâisi bulmaktadır. İlerde bu adedin yüz kırka kadar çıkacağını tahmin ediyorum.

İstihdam ettiğimiz Türk işçi ve memurların adedi ise iki bine yakındır. Faaliyetimiz inkişaf ettikçe bu adedin 2500 hattâ 3000 e çıkacağını ümid ediyorum.

Karabük, merkezden uzak olmasına rağmen çok sevdiğimiz bir muhit olmuştur. Burada kendimize göre eğlenceler tertib ettik. Golf sahası ve tenis kortumuz vardır. Bazan at gezintileri de yapıyoruz. Velhasıl, Karabükte geçirdiğimiz hayattan çok memnunuz.»

Hoppkinson bir hafta kadar Avusturyada kaldıktan sonra Londraya gidecek ve Karabükteki faaliyet hakkında Brassert firmasına izahat verdikten sonra, şubatta tekrar memleketimize dönecektir.

Brassert firması müdürü Makenzi ve umum işgüderi Miles'in de yakınlarında memleketimize gelmeleri çok muhtemeldir.

Şehrimizdeki İngiliz mahfilleri, Türkiye ile İngiltere arasında iktisadî sahada başlamış olan teşriki mesainin, yakın bir istikbalde daha fazla inkişaf edeceğini ümid etmektedirler.

Romanya Yahudileri Meksikaya gitmek için Müracaat ediyorlar

Bükreş 19 (Hususi) — Yüzlerce Yahudi bugün Meksika elçiliğine müracaatla Meksikaya gitmek üzere vize talep etmiştir.

Mütemadiyen artmak istidadını gösteren bu Yahudi akını karşısında, Meksika elçiliği, bürolarını daha büyük bir binaya taşımak mecburiyetini hissetmiştir. Liberal ve köylü partilerinde ademi memnuniyet

Bükreş 19 (A.A.) — Muhalefetin es. kuvvetli iki partisi olan liberal ve köylü partileri parlâmentonun feshedilmiş olmasını şiddetle tenkid ederek bu hareketin anayasaya muhalif olduğunu ileri sürüyorlar.

Bilhassa köylü partisi reisi Maniu mebus seçim komitesine gönderdiği bir mektubda bu hareketin gayri kanuni olduğunu bildirmiştir.

Yahudilere döviz verilmiyor

Bükreş, 19 (A.A.) — Kambiyo komitesi, Yahudilere yabancı memleketler için döviz verilmemesini kararlaştırmıştır.

Celâl Bayar Peşteye mi gidiyor?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

5 — Umum ayakkabıcılar kooperatif esas mukavelenamesinin tadilatı.

6 — Balkeşir - Demirkapı mevkiindeki antıman madeni imtiyazının feshi.

7 — Nazilli sulama kooperatifı esas mukavelenamesinin tadili.

8 — Ulusal savaşta zafer hatırası olarak B. M. Meclisi birinci devre azalarına verilmiş olan silâhların mekanizmalarının kullanılmaz bir hale ifrağı ve fişeklerinin bulundurulmaması ve varislerden gayri ellerde bulunursa müsaderesi edilmes.

9 — Zirâi kombinalar kurumu için Fransa, Yugoslavya ve Macaristanda hayvan ve araba mübayaasını da kabul etmiş ve diğer muhtelif işler hakkında kararlar vermiştir. (A.A.)

Edirne'de yol ve köprü inşaatı

Edirne (Hususi) — Hasa - Uzun - köprü şosesi üzerinde inşaat faaliyeti hararetle devam etmektedir. Zalaf köprüsünün yapılmakta olan beton inşaatı hayli ilerlemiştir. Edirne valisi Niyazi Mergen yanına Nafia Direktörü Kemalî alarak Takıl köprüsüne kadar gitmişler ve inşaat işini yerinde görüp icab eden direktifleri vermişlerdir.

"Son Posta,"nın

Hikâyesi

KOMPARTIMANDAKİ YOLCU

Çeviren:
İsmet Hulusi

Ben, o tarihte bir ispirto fabrikasının seyyar komisyoncusuydum. Memleket memleket, şehir şehir dolaşır; temsil ettiğim fabrikanın nefaset itibarile, ucuzluk itibarile velhasıl her şey itibarile dünyada birinci olan ve nedense bir türlü satılmıyan ispirtolarına müşteri arardım.

Bir gün gene, şimdi sizce de malûm olan işim dolayısıyla trenle bir yere gidecektim. Kompartimana girdiğim zaman kompartimanda bir yolcu daha vardı. Pencereden başını çıkarmış, dışarıyı seyrediyordu. Tren hareket eder etmez, onu tanıdım. Posta telgraf idaresinin ileri gelen memurlarından biri idi. Çünkü posta telgraf idaresinin tren yolcularını eğlendirmek ve kuşlara konacak yerler temin etmek maksadile tren yolu boyunca diktirmiş olduğu telgraf direği dedikleri direkleri teker teker saymaya başlamıştı.

Ben yerimde oturuyor, Amerikadaki seksen katlı bir mağazanın, mağazanın katlarile mebsuten mütenasib yaptırılmış olduğu yüz altmış sayfalık kataloğunu soldan sağa, sağdan sola karıştırıyor - dum.

O, yani bizim kompartimanın benden gayri olan yolcusu birdenbire başını içeri çekti. Onun başını içeri çekmesiyle, bendeki yüz altmış sayfalık kataloğun yüz altmış sayfasının ağırlığıyla yere düşmesi bir oldu.

Kompartiman arkadaşımın bir gözü kapalı idi. Burnu sağa, dudağı sola çarpılmıştı. Alnı da bir armonik körüğü gibi kırışık bir hal almıştı. Sağ elini:

— Pişt!

Demek ister gibi, sağ gözünün alt kapağına götürdü. Yanılmışım. Bu adam posta idaresinin ileri gelen memurlarından biri değildi, bir deli idi. Kompartimandaki «imdad işareti» bana bir an için teselli verdi. Fakat imdad işaretinin nasıldır kullanılmadığını bilmediğimden tek - rar heyecanlandım. Yerdeki yüz altmış sayfalık kataloğu aldım. Her ihtimale karşı elimde tuttum; deli boynuma sarılmadan kataloğu kafasına yerleştirecek - tim. Sola çarpık dudağına sağa çarpıttı.

— Toz!

— Ded!

— Yes!

Dedim. Şaşkınlıktan evetin yalnız İngilizcesi aklıma gelmişti. Yes ama neye yes?.. Neye olursa yes. Benim tımarhanede gardiyanlık etmiş bir dostum vardı. Ondan öğrenmişim. Delilere hayır denilmezmiş.

— Gözüme toz kaçtı, dedi, çok rahatsız ediyor.

Bir kere daha yanılmış olduğumu anladım. Kompartiman arkadaşım posta idaresinin ileri gelen bir memuru değilse bile deli de değildi. Sadece şimendifer idarelerinin binlerce felâketzedelerinin

Kompartimana girdiğim zaman içeride bir yolcu daha vardı

den biri idi. Bu şimendifer idareleri de çok tuhaftırlar. Trenler yürürken sanki lüzumu varmış gibi lokomotiflerinin ocaklarına vire kömür atırlar.

Felâketzede kompartiman arkadaşım, yüzünü gözünü buruşturmakta devam ediyordu. Onu teselli etmemek için insan taş kalbli olmalıydı, nezaketle hitab ettim:

— Bir insanın gözüne toz kaçarsa onun sırtına bir anahtar koyarlar. Toz hemen o anda gözünden çıkar.

— Hayır, hayır, dedi, o sizin söylediğiniz burun kanamasına karşıdır.

— Sahi öyle, birdenbire şaşırđım. Şimdi aklıma geldi. Bir insanın gözüne toz kaçarsa o insanı korkuturlar. Toz da hemen o anda gözünden çıkar. İşte şimdi sizi korkutacağım.. Hah; hah diye bağırdım, korktunuz mu?

— Boşuna emek sarfediyorsunuz, kırk kırık tutanları korkuturlar.

— Hele bir düşüneyim..

Ben düşünceye dalmıştım. O beni ikaz etti:

— Toz kaçan göze üflerler.

— Ben okumak bilmem ki okuduktan sonra üfliyeyim.

— Okumıya lüzum yok, püf diyeceksiniz..

— İşin püf tarafı bu demek. Öyleyse hele bir üfliyeyim.

Hızlı bir nefes aldım, hem o kadar hızlı nefes aldım ki.. bütün vagondaki hava ciğerlerime doldu. Eğer maazallah vagonun pencereleri kapalı olsaydı, vagonda bulunan bütün canlı mahlûkat muhalliyetihava âletile boşaltmış cam borunun içindeki karasinekler gibi bir iki depresmeden sonra ölüverirlerdi. Bu kadar çok havayı uzun müddet ciğerlerimde tutamazdım.. püf diye karşımdaki - nin gözüne boşalttım. O:

— Ay!

Dedi. Tren dütt; dedi. Meğer tren benim incecğim istasyona gelmiş, durmuş, yeniden hareket ediyordu. Arkama bakmadan trenden aşağı atladım.

Tren hareket etmişti. Gözüme üflediğim, posta idaresinin sabık memuru, ve sabık deli iki elini gözlerine kapamış duruyordu. Eyvah.. hatamı anlamıştım. Ben yanlışlıkla onun toz kaçmamış olan gözüne üflemiştim. Toz kaçan gözünden toz gene çıkmamıştı ama; acaba çok hızlı üflediğim için sağlam gözü büsbütün çıkmış mıydı?

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Tek taşlı yüzük

Yazan: Arif Güner

NEVROZİN

Baş, uş, nez.e, grip, romatizma ve bütün ağrılarınizi uerhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

"Son Posta,"nın edebi romanı: 41

Bir Genç Kızın Romanı

Muazzez Tahsin Berkand

Bunun için gelen kâğıdları okumakta bir mahzur görmüyordum. Kimse bilmiyecek olduktan sonra bunun ne gü - nahı olabilir?

Kısa ve tatlı cümlelerle dolu olan bu mektuplara yavaş yavaş alışmış, hattâ onları beklemeğe başlamıştım. Geçenlerde on beş gün meçhul sevgilimden bir haber alamamıştım. İnanır mısın â - deta üzüldüm.

Postacının her defa gelişinde huysuzlandım. Günler geçtikçe yavaş yavaş ümidimi kesmeğe başlamıştım.

Kendi kendime:

— Yazık, masum ve sevimli bir macera idi, sonu geldi.. diyordum.

Bir gün tekrar küçük, mavi zarf geldi:

«Çok zavalliyim ateş parmaklı sevgilim.. Sana yazmağa başladığım vakit yalnız sana hitab etmek saadetinin bana kâfi geleceğini zannetmiştim; halbuki şimdi bu yetişmiyor. Sana son defa yazdıktan sonra içinde bir kuşku doğdu: «Belki bunları okumuyor bile..» Kalbimin en samimi bir köşesinden

kopan yazılarım okunmuyorsa bunları göndermekte niçin devam ediyorum? Bu his bende bir isyan, bir acı, nasıl söylüyeyim derin, çok derin bir ümitsizlik yarattı. Sana on beş gün yazmadım. Hayır, yazdığım çılgın sözleri sana göndermedim, fakat seni gördüm, seni hemen her gün gördüm ve gözlerin bakışlarında durarak bana baktı. Parmakların gibi gözlerin de ateşmiş meğer.. Küçük sevgilim; artık sana yazmak beni doyurmuyor, onları lâciverd geceler kadar koyu ve derin gözlerinin okuduğunu da öğrenmek istiyorum. Bana bir tek kelime ile bunu söyle; verdiğim adrese yalnız «İspinoz» kelimesini yazarak gönder. Sözlerimi okuduğunu bilirim senden uzak yaşamak kuvvetini kendimde bulacağım». On beş gündenberi bekliyerek gerilen sınırlarım bu güzel yazı karşısında birdenbire zayıfladı ve hiç düşünmeden yalnız bu sevimli oyunun bitmemesi için kalemi alarak ona istediği kelimeyi gönderdim. Bunda hata mı ettim dersin? Benden bir şey istemiyen, hat-

tâ bana kendini tanıtmaktan bile çekinen tehlikesiz bir hürmetkâr, bir sevgiliye bu kadarlık bir cevap da vermemeli miydim? Tanımadığım birisine karşı gösterdiğim bu müsaadekârlığa sen belki kıziyorsun fakat ertesi gün gönderdiğ küçük mavi kâğıdı okuduktan sonra beni affedeceğine eminim: «Karanlık bir gecede kâbuslar içinde idim. Küçük bir kuşu yaraladığımı, onun bir hülyaya benziyen ince kanadlarının mavi tüylerini hırpaladığımı zannederek üzüliyorum, kendimi dünyanın en zavallı adamı sanıyordum. Birdenbire göklerin siyah tülü açılarak pembe bir gün doğdu; mes'ud saatler vâdeden pembe bir gün.. Pencereyi açarak kırlara baktım. Minimini bir kuş yeşil yapraklı bir ağacın dalları üzerinde zıplıyarak civıliyordu. Göğsü mün üstünden ağır bir yük kalkmış gibi ferahlıyarak derin bir nefes aldım: Küçük İspinozum yaralı değil. her zamanki gibi güneşlere gülüyor, minimini gagasını rüzgârlara doğru açarak çarkı söylüyor. Dünyalar benim olmuş kadar sevindim ve beni bu erişilmez sandığım saadete ulaştıran küçük kuşumu her zaman yeşil ağaçlar, mavi gökler ve pembe güneşler altında civıldatması için Allaha yalvardım..» Görüyorsunuz ya, küçük bir kâğıd üzerine yalnız İspinoz kelimesini yazıp yol lamak senin tasvir ettiğin kadar büyük

bir kabahat değil; bilâkis uzak ve meçhul sevgilimin benim için dua etmesi ne vesile olması yüzünden bu ihtiyatsızlık biraz da hayırlı oldu.

İşte halacığım (yok pardon, ablacığım diyecektim, çünkü halama böyle çılgın hikâyeler anlatmağa hürmetim mani) hayatıma aid samimi hikâyelerimi ve vak'alarını anlattım. Bunların seni güldüreceğini ve biraz eğlendireceğini ümid ederek bu cesaretime pişman olmamağa çalışıyorum.

Bana gelince; ne Üniversiteli genç, ne de içli «Mecnun» beni avutamıyorlar hala; bugünler içimde sıkıntıya benziyen bir ağırlık ve hüznün var. Belki de baharın geldiğini ve sahici İspinozların ağaçlarda zıpladıklarını düşünerek kendimi çok yalnız, çok kimsesiz buluyorum da ondan..

Ellerini ve gözlerini severek öperim halacığım..»

★

II

Yumuşak divanın üzerine uzanmış, elindeki sigarasının dumanlarını üfliyerek gözlerini kapıyan Fuad, kulaklarının ve beyinin bütün dikkat kabiliyetile gramofonun üstünde döne döne derin ve tatlı sesler çıkaran plâk'ı dinliyordu:

— Boğaziçi suları.. ne güzel, ne tatlı

Satış ilânı

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

24450 ikraz numarasile Yuvakim tarafından borç alınan (5000) lira mukabilinde Vakıf Paralar Müdürlüğüne birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmelerine karar verilen Gedikpaşada Mimar Hayrettin mahallesinin Yeni sokakta eski 15 mükerrer, yeni 18 kapı ve 218 ada, 40 parsel numaralı ve şartnameye ilştirilen harita suretinde görüleceği üzere önu Yeni sokak, arkası 23 ve yanları 39, 41 numaralı mahaller ile mahdud ve tamamına yeminli üç ehlivukuf tarafından (7092) lira kıymet takdir edilen ve aralığı olan bahçeli kârgir ev ile yine aynı mahalle ve sokakta eski 15 Mü. yeni 20 kapı ve 218 ada 41 parsel numaralı ve şartnameye ilştirilen harita suretinde görüleceği üzere önu Yeni sokak, arkası 23 ve yanları 40, 42 numaralı mahaller ile mahdud ve kezalik tamamına yeminli üç ehlivukuf tarafından (7255) lira kıymet takdir edilen ve aralığı olan kârgir evin vasıfları aşağıda yazılıdır:

18 No. lu ev: Hariçden demir kapısı olan ve zemini çini döşeli, üzeri açık bir antreyi havi olup bodrumdan ayrıca kapısı vardır.

Bodrum katı: Zemini renkli çini ve altın z ocaklı, sokağa kapısı olan mermer tahtalı bir mutfak ve zemini çini olan taşlık, bir oda, bir hamam, bir musluk, bir helâ, altında kömürlüktür.

Zemini kat: Bir sofa iki odadır.

Birinci kat: Birisi ufak olmak üzere üç oda, bir helâdır.

İkinci kat: Bir sofa, üç oda, bir helâ ve zemini çini bir tarasdır.

Umumi evsafı: Binanın beden duvarları kârgir, döşemeleri ahşaptır. İçinde elektrik ve su tesisatı vardır.

Mesahası: 103,5 metre mürabbaı olup bundan yetmiş sekiz metre mürabbaı binanın ve mütebakisi bahçe ve aralıktır.

20 No. lu ev: Bodrum kat: Zemini mal ta döşeli olan odunluk ve kömürlüktür. Zemini kat: Zemini renkli çini ve altın z sarnıcı olan bir taşlık, bir sofa ve zemini renkli çini mermer musluklu maltız ocaklı bir mutfak ve aralıktır. Ve zemini tahta döşeli bir sofa ile iki kiler vardır.

Birinci kat: Hariçden mermer merdivenle girilip kapı demirdir. Zemini mermer bir antre, bir sofa, iki oda, bir helâ, sofada bir musluk.

İkinci kat: Bir sofa, iki oda, bir helâ d.

Üçüncü kat: Merdiven başında camekân olup üç oda, bir helâ, yüklü bir sofadır.

Çatı katı: Bir sofa, etrafı kârgir korkuluklu zemini çini olan bir tarasdır.

Umumi evsafı: Binada elektrik, havagazi ve su tesisatı vardır. Beden duvarları kâgir, döşemeleri ahşap ve haricen pencereleri demir parmaklıklıklı ve şahnişi havidir.

Mesahası: Hepsi 89 metre mürabbaıdır. Bundan 6 buçuk metre mürabbaı aralık mütebakisi binadır.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahaları yazılı gayrimenkullerin tamamı açık arttırmaya konmuş olup 23/2/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Yeni Postahane binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaklardır. Arttırma bedelleri muhammen kıymetlerinin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkuller en çok arttıranların üzerine ihale edilecek, aksi takdirde son arttıranların taahhüdüleri baki kalmak üzere arttırmalar on beş gün müddetle temdid edilerek 10/3/938 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık arttırmaları yapılacak ve bu ikinci arttırmalarla da arttırma bedelleri muhammen kıymetlerinin % 75 ini bulmazsa borç 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi taksitte ödenmek üzere tecil edilecektir.

Satış peşindir. Taliblerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetlerinin % 7,5 ları nisbetinde pey akçeleri vermeleri veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri lâzımdır.

Birikmiş vergilerle belediyeye aid tenviriyeye ve tellâliye resimleri ve Vakıf icaresi satış bedellerinden tenzil edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasında bu gayrimenkuller üzerinde ipotekli alacaklıklar ile diğer alâkadarların ve iratifik hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitele bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 22/1/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 934/2530 numaralı dosyaya müracaatları ilân olunur. (360)

Belediye Sular İdaresinden:

Terkos Fabrikasında kış mevsiminden istifade ederek yapılması lâzım gelen esash tamirat dolayısıyla Beyoğlu tarafında olduğu gibi İstanbul cihetinde de yeniden ilân edilinceye kadar saat 22 den sabah beşe değin suların kesileceğini sayın halkımıza bildiririz. «344»

bir şırıltıyla akıyor. İşte Kavaklardan aşağı doğru köpüre köpüre gelirken Kanlıca koyunda durgunlaşıyor, sonra gene Bebekten Arnavudköyüne kadar çırpınıyor. Mavi sular.. yeşil, kül rengi, eflâtun, kızıl ve lâciverd sular ve bu suların iki tarafında nefti çamlıklar, mor dağlar, her biri bir macera, bir roman, bir hayat gizliyen kırı, toprak rengi yalılar..

Boğaziçi sularını bu kadar duyarak anlamak için insanın ruhunda nasıl taşkın bir his kaynağı olmalı!

Fuad yerinden kırırdamadan etajere doğru elini uzatarak bir resim aldı. Bu, Selmanın halasına İzmirden gönderdiği resim idi; mekteb üniforması ile çirkardığı son resmi.. Fuadın gözleri uzun zaman bu resme dalarak durdu; fakat bu çocuk yüzünde bugünkü Selmanın daha temiz ve daha olgun çizgilerini görüyordu.

— Zavallı küçük kızım benim.. Bu yüzle, bu istidad ve bu zekâ ile beni gündelik ekmeğini kazanmak için sabahdan akşama kadar çalışıp çırpınan bir daktilograf yapmak istiyordum öyle mi? Sana hiç acımadan [Lise mezunu bir genç kız kendisine ancak bir bankada veya bir şirkette vazife bulabilir.

— Arkasın var..

"Son Posta" nin macera romanı: 6

"İfşa eden idam olunur!,"

Harb sanayi casusları arasındaki mücadele

Olandanın üzerine doğru yürüdüm. Boğuk bir sesle: "Olanda, bütün bunları nereden biliyorsun? Senin bu me'un casuslarla ne alâkan var?," diye bağırdım

— Evet!
— Muvakkat bir hayat iade ediyor, di-yorsun.. o adamı nasıl istediği maksada doğru yürütüyor?..

— Kanserli ölümlere tekrar hayat iade edildikten sonra bu adamlar her türlü hareketi yapmağa kabiliyetli oluyorlar. Fakat suursuz, âdeta yarı uykudaymış gibi, uyusuk bir halde. Onun için ipnotize edilirse muayyen bir zaman zarfında muayyen bir yere, muayyen bir hareketi yapmak için âdeta kurulabiliyorlar.

— Müdhiş bir canilik!
— Evet, çok müdhiş.
— Peki.. Olanda.. bu ölüye bombayı nasıl taşıyor?

— Feci bir şekilde... Ölüye hayatını iade etmeden evvel adamın üstünde a-meliyat yapıyor. Saatli bir bombayı a-damın karnının içine yerleştiriyor. Eğer bir veya iki kişi de bu adamın koluna girip yardım ederlerse ölü tamamile ha-yat sahibi bir adam gibi bir müddet da-ha yaşayıp hareket edebiliyor. Fakat he-sab edilmiş bir müddet.. o müddet zar-fında adam istenilen yere sokulabilirse karnındaki saatli bomba patlayarak ar-zu edilen yer berhava edilebiliyor!

Olandanın bu izahatı karşısında duy-duğum hayret büyük bir dehşete tahav-vül etmişti.

— Demek ameleli berhava eden bom-bayı bizzat amele kendi karnında taşı-yordu?..

— Evet..
— Peki, bir zavallı ustabaşı ile hüvi-yeti meçhul işçiden başka bir şey tah-rîb edemediler ya?..

— Muvaffak olmadılar!. Yanlış hesap etmişler!..

— Asıl maksadları neydi, neyi berhava etmek istiyorlardı?

Olanda bu sualim üzerine titredi. Kor-ku dolu gözlerle yüzüme bakıyordu. Ce-vab vermek istemedi.

— Olanda! diye bağırdım. Asıl gayeleri neydi? Söyle!.. Fabrikada bu kadar mü-him ne var ki böyle ibliscesine bir sui-kaad hazırlıyorlar? Elbet... Bir şey, bir sebep var.. elbet bunu da biliyorsunuz!

Olanda kısık bir sesle:
— Bağırma.. bağırma.. yavaş söyle..

Diye yalvardı. Sonra daha kısık bir sesle:
— Evet.. dedi. Çok mühim bir sebep var.. bizim fabrikada harb sanayine aid elektron tatbikine aid pek mühim tecrü-beler yapılmaktadır. Onları berhava et-mek istiyorlardı.

— Elektron mu? Harb sanayii mi?..

Hayretimden dona kalmışım. Şimdi hiç haberim olmadan geçirdiğim tehli-lerini tamamilen anlıyordum. Karşımda el-lan, önünde son derece küçülmüş bir mahlûk halinde büzülmüş bulunan Olandaya bir müddet, dehşetle baktım.

Zira bu kadının bütün bu harikulâde hakikatleri nereden bileceğini, hayretle düşünüyordum. Birdenbire beynimde bir şimşek çakar gibi oldu. Olandanın üze-rine doğru yürüdüm. Boğuk çıkan sesimden kendim de ürpermişim.

— Olanda! diye gürledim. Peki, bütün bunları sen nereden biliyorsun? Senin bu me'un casuslarla ne alâkan var?

Olanda, odanın içinde, korkuyla, geri geri gidiyor, yüzüme dehşetle bakıyor -du.

O vakit kendimden hemen hemen geç-miş bir halde bağırdım:
— Söyle! Sen bir casusun!

Ayaklarıma ayaklarımı düştü. Ağlıyordum. Fakat ayaklarımda yerlere sürünüyor-du. Fakat yalvarıp yakarak söylediği ve beni büsbütün hayretten donduran sözler şuydu:
— Benden nefret etme. İnan bana.. sen de ben de tehlikedeyiz. Ölüm tehli-kesindeyiz. Bu adam seni de mahvede-cektir.

— Kim?
— Doktor Dolçiyef..

Bir an için tüylerin ürperdi. Fakat so-ğukkanlılığımla aslâ bozmaksızın acı acı güldüm:
— Yalan söylüyorsun!

— Yemin ederim ki yalan değil!. Bana inan!.. Senin fabrikada ecnebi olmandan istifade ederek hâdiseyi senin üzerine yüktiler.. deliller hazırladılar!..

— İnan bana, inan bana! diye yalvarıyordu

— İmkânı yok Olanda! Beni boşuna korkutmağa çalışıyorsun..

O gene ısrar ediyor. Ellerimi titreyen elleri içinde sıkıyor:

— İnan bana.. inan bana... diye yalvarıyordu.

— Peki ama Olanda, dedim, bu doktor Dolçiyefin bana neden dolayı düşmanlığı olsun? Neden beni mahvetmek istesin?.. Bunu aklım almıyor?..

Olanda bu sözüm üzerine ayağa kalktı, hayretle yüzüme baktı. Sonra, sanki beni yaralamaktan son derece korkan bir sesle, gözlerimin içine bakarak:

— Çünkü, dedi, senin başka devlet hesabına çalıştığını biliyor.

Ben bir anda tepeden turnağa kadar titredim:

— İmkânı yok!
Haykırışından Olanda korkarak sustu. Gözlerini gözlerimden yere indirmiş karşımda bir taş gibi donup kalmıştı.

Sesimin boğazımda düğümlendiğini hissediyordum. Boğulur gibi:

— İmkânı yok!.. diye tekrarladım. Ben kendimin casus olduğumu bilmiyordum. Burası deliller memleketi değil a?

Olanda bir saniye durdu, sonra bir hamlede, elleri titreyerek, hâlâ elinde sıkı sıkı tuttuğu el çantasını açtı, içinden bir kâğıd çıkardı. Bana uzattı.

— Al, oku.. dedi. Muhabere Almanca'dır. Zira ataşemiliterlikten erkâniharbi-ye üçüncü istihbarat şubesine yazılıyor.

Emir bu aşam verildi. Ben onun üzerine yıldırım gibi sana koştum.

Olandanın uzattığı kâğıdı ürpererek okudum:

Şifre

«Geçiktirilmesi idamı mucibdir. Erkâniharbiye hareket şubesi riyasetine, gayet mahremdir.

Ataşemiliterlikten pek müstacel kaydıla alınan aşağıdaki rapor aynı saatte şifre ile arz olunur:

Profesör Artur Pylsowitch mensub olduğu fabrikalarda çalışmakta olan elektro tekni-siyen Türk stajyer mühendisin yabancı bir devlet hesabına elektro tekni plânları üze-rindeki gizli faaliyetine ve bugün aynı fab-rikada vukua gelen suikast hâdisesinde medhalı bulunduğu dair olan mühim ve-

sikalari şimdi makamımıza tevdi etmiştir. Vesikalar pek mühim ve kâfi derecede kuv-vetli buldukları cihetle vakit geçirilmek-sizin bu gece tevkif edilerek sür'atle muha-keme altına alınması için yüksek erkânihar-biye hareket şubesi riyasetine sunulmuştur.»

Beynimden vurulmuş gibi olduğum yerde sallandım. Darbe hakikaten fev-kalâde hazırlanmıştı. Hele hakkımda ve-sikalar verinin bizzat kendi profesörümün oluşu beni o kadar canımdan vur-muştu ki gözlerimden yaş geldi. Demek profesör cinnet buhranile bu hareketi yapmıştı. Uyuşmuş bir halde, böylece kaldım. Şifredeki şu cümleler beynimde müdhiş bir uğultuyla uğuldayordular:

«... İdamı mucibdir. Vesikalar pek mühim ve kâfi derecede kuvvetli buldukları ci-hetle...»

Olanda şimdi karşımda, uçmuş ve çok-müş benzile sanki o diriltilmiş kanserli ölülerden biri gibi duruyordu.

— Arkası var —

Resimli zabıta hikâyemizin hal şekli

İki numaralı resimde doktor: «Ölüm anı olmuş ve kadın olduğu yere yığılmıştır» demişti.

Polis de şöyle bir ifade vermişti: «Bir tabanca patladı ve kadının gölgesi yere yığıldı.»

Fakat komiser, doktor cesedi muayene ettiği zaman cesedin odadaki ışığın tam altında olduğunu hatırlamıştı. (İki numaralı resme dikkatle bakınız, doktorun ellinin gölgesine dikkat ediniz. Bu ışığın tam cesedin üzerinde olduğunu gösterir) bu ne demektir? Polis neden yalan söylüyordu. Polis ne kadının, ne de erkeğin gölgelerini göremezdi. Zira doktorun şahadetile, kurşun pek yakından atılmıştı.

Komiser derhal polisi tevkif etti. İşin sarpı sardığını anlıyan polis, kadını, mücevherlerine tamaan öldürdüğünü, Ronald teyzesle olan gergin münasebetlerini bildiğinden, suçun onun üzerine atıp, böylelikle adaletin pençesinden kurtulacağını sandığını itiraf etti.

Antalya Vilâyetinden :

Şvartskop marka vilâyet silindirlerinde çalışmak üzere dört daimî makiniste ihtiyaç vardır. Ücretleri 70, 50, 35, 30 liradır. Taliblerin vesikalarıyla birlikte 15 şubata kadar Antalya Nafia Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «245»

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	T.L.	Depozitosu
C. 25	Ortaköy eski Portakal, yeni Gürcü kızı sokağı	Eski 45 Yeni 61	Müşterek kuyuyu Müştemil Ev.	160.—	
Adresi yukarıda yazılı gayrimenkul açık arttırma suretile dört senede ve mü-savi taksitle satılacaktır. Birinci taksit peşin, geri kalanı % 9½ faize tâbidir. İhale: 31.1.938 pazartesi günü saat ondadır. İstekliler bildirilen gün ve saatte depozito akçeleriyle birlikte şubemize gelmeleri. (723)					

Satış ilânı

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Hafız Mehmed Hulûsi tarafından Vakıf Paralar İdaresinden 24257 ikraz numarasile borç alınan paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 2120 lira kıymet takdir edilmiş olan Yedikulede Fatih Sultan Mehmed mahallesinin Demirhane sokağında eski 55, 57, 57 mükerrer 59 yeni 57, 59, 61, 63 numaralı bir tarafı mutasarrıf Hilmi Beyin semerci dükkânı ve bir tarafı Merzifon Kara Mustafapaşa vakfından hamam, bir tarafı hamamı mezkûra mürur olunur tariki hâs ve taraflı rabii Demirhane caddesi ile mahdud iki bab hane ve iki bab dükkânın ev saf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

57 numaralı hane:

Altında 59 numaralı dükkân olup mezkûr dükkânın zemini çimento kaplı ve ahşap kepenklidir.

Zemin kat: Zemini kırmızı çini döşeli bir antre ve bir ocak mahalli.

Birinci kat: Bir sofa üzerinde bir helâ ve bir oda.

İkinci kat: Yüklü bir sofa üzerinde bir oda.

Üçüncü kat: Zemini çinko ufak bir tarasdan ibarettir.

61 numaralı hane:

Altında 63 numaralı dükkân olup mezkûr dükkânın zemini ve kepenkleri a-şaptır.

Zemin kat: Bir antre ve bir ocak mahalli.

Birinci kat: Bir sofa üzerinde iç içe iki oda ve bir helâ.

İkinci kat: Yüklü bir sofa üzerinde bir odadan ibaret olup odadan bir kapı ile zemini çinko bir balkona çıkılmaktadır.

Umumî Evsafı: Hanelerin ikisi de ahşap olup cepheleleri saç kaplı ve içerinde elektrik tesisatı mevcuttur.

Mesahası: 53 metre murabba olup tamamına bina inşa edilmiştir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttır-maya konmuş olup 23/2/938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar Yenipostahane binasındaki dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde gayrimenkul en çok arttırmanın üzerine ihale edilecek, aksi takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün müddetle temdit edilerek 10/3/938 tari-hine rastlayan Perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar gene dairemizde ikinci açıl arttırması yapılacak ve bu ikinci arttırma da arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmazsa borç 2280 numaralı kanun hükümlerine göre beş müsavi taksitte ödenmek üzere tecil edilecektir.

Satış peşindir. Taliplerin arttırmaya girmezden evvel muhammen kıymetin % 7,5 u nisbetinde pey akçesi vermeleri veya milli bir bankanın teminat mek-tubunu ibraz etmeleri lazımdır.

Birikişmiş vergilerle belediye aid tenviriyeye, tanzifiye ve dellâliye resimleri ve vakıf icaresi satış bedelinden tenzili edilir. 20 senelik taviz bedeli müşteriye aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesinin 4 üncü fıkrasınınca, bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarının ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını, bu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirme-leri icap eder. Aksi halde hakları tapu siciline sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 22/1/938 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için açık bulundurulacak olan arttırma şartnamesile 34/3438 numaralı dosyasına müracaatları ilân olu-nur. (361)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü keşide 11/Şubat/1938 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak ediniz...

İstanbul De terdarlığından :

Cins ve mevkii

Mahammen Senelik Kira
Kirası Lira Müddeti

Beşiktaşta Cihannüma mahallesinin Çırağan caddesinde İş Bankasına ait Kutu fabrikasile Beşiktaş Jimnastik kulübünün işgalindeki saha arasında kereste vesair malzeme ardiyesi ittihâza elverişli 84 No. lı Yanmış Çırağan Sarayı binasile önündeki Rihim ve arkasın-daki bahçeyi muhtevi 15000 metre murabba saha :

Balıkpazarında Amçelebi mahallesinin Lüleci sokağında Balıkthane binası yanındaki 19 No. lı soğukhava deposu denilen Beş katlı kârgir bina :

Galatada Eski Sultan Beyazid yeni Hacı Mimi mahallesinin eski zarıfı yeni kale sokağında eski 2,4 yeni 24 No. lı ev

Cerrahpaşada Hubiyar mahallesinin Bozacı odaları sokağında eski 19 yeni 5 No.lı ev :

Boğaziçinde Baltalimanında Dutlubostan de-nilen 2,25 hektar sebze bahçesi :

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı emlak hizalarındaki müddet ve kiralat-uzerinden açık arttırma usulile ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve şeraiti ile tediyer şartlarını öğrenmek isteyenlerin 31-1-938 Pazartesi günü saat On Dörtte Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona gelme-leri. M. (282)

860 3 Yıl

1200 5 »

120 2 »

48 2 »

100 3 »

SAYIN BAYANLARA:

HAKİKİ FEMİL BAĞLARI

Bugün piyasaya çıkmıştır. Markaya dikkat ediniz.

FEMİL

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan : Ziya Şakir

Abdülhamid, tahta geçip de yıldız sarayına çekildikten sonra İstanbulun iki muhtelif yerinde çıkan iki sudan içmeğe başlamıştı. Fakat jurnalciler bunda da hünkârı rahat bırakmadılar. Kendisine bu suların zehirleneceği hakkında jurnaller verdiler

Sonra, Kisarna suyunun da faydalı olduğunu öğrenmişti. Oradan da birçok şişe su getirtmişti.

Fakat bir takım ahlaksız saray hafiyeleri, bu iki su hakkında da birçok jurnallerle zehirlenmek tehlikesini ileri sürünce, artık Abdülhamid doğrudan doğruya kendi namına o membalardan su getirtmekten vazgeçmişti. Bir müddet de, İstanbul muhtelif eczanelerine gizlice adamlar göndererek oralarından tedarik etmişti.

Görüştüğü ecnebilerden bazılarının tavsiyeleri üzerine, Avrupadan da muhtelif maden suları getirtirdi. Fakat bunları, nadiren içerdi.

Saf sulara gelince, Abdülhamid şehzadelik zamanında Kâğıthane civarında pek çok dolacağı için orada tesadüf ettiği bir kaynağın suyu pek çok hoşuna gitmiş; bu suyu içmeyi âdet edinmişti.

Saray halkından bazıları, Abdülhamidin Kâğıthane suyuna gösterdiği bu rağbet hakkında efsanevi bir hikâyeye söylerler. Bunların rivayetlerine nazaran, hünkârın (efendi) lik zamanında, Afıtâb isminde bir falcı kadın varmış. Abdülhamid, bunun falcılıktaki maharetini çok işittiği için merak ederek bir gün sarayına celbetmiş; falına baktırması.

Kadın, birçok şeyler söylemiş. Bu arada:

— Şehzadem!.. Kâğıthane, falan yerde, bir su vardır. Eğer daima o sudan içersen, (padişah) olacaksın.

Demiş ve Abdülhamid de o günden itibaren bu suyu içmeye devam etmiş.

Gel zaman, git zaman, Abdülhamid padişah olmuş, falcı Afıtâb'ı derhal aratıp buldurmuş. Kendisine birçok ih-sanlar vermiş. Kızını da alarak, saraya yerleştirmiş.

Saraya aid yazılar yazmaya meraklı olanlara, -kendilerine (saray adamı) veyahud (sarayla alakadar) süsünü veren - cahil, basit düşünceli, hurafeper - ver bir takım adamlar tarafından söylenen bu sözlerin kat'iyen aslı yoktur.

Abdülhamidin mükerrenen söylediğine nazaran bu su, esasen mevcud imiş. Fakat o civar halkı, kat'iyen buna ehemmiyet vermezlermiş. Kendisi, ava çıktığı zamanlar bir iki defa bu sudan içmiş, hem lezzetinden ve hem de bazı hâssalarından istifade etmiş. onun için sarayına sık sık bu sudan getirtmiş...

Hünkâr, tahta geçip de Yıldız sarayına çekildikten sonra, bir müddet bu suyu terk ederek (Karakulak) ve (Çamlıca) suları içmiştir.

Fakat aradan birkaç sene geçip de jurnalcilik terakki etmeye başlayınca, bu iki suyun da zehirleneceği hakkında birçok jurnaller verilmişti. Bunun üzerine, Abdülhamid artık içeceği sular hakkında tedbirler almak mecburiyetini hissetmiştir. Saraya, Büyük Çamlıca suyu getirttiği halde, gizlice Karakulak suyu celbederek bu suyu içmiştir.

Bir müddet de böylece geçtikten sonra, Galata, Tophane, Fındıklı, Beşiktaş halkının su sıkıntısı içinde bulunduğunu öğrenen Abdülhamid, Kâğıthane'deki suyun buralara nakli için teşebbüslere girişmiş; bir hayli masraflar ihtiyar etmiştir.

Müfsid ve hain jurnalciler, bu suya da rahat vermemişler, hünkârın bu sudan içtiğini zannederek, jurnal üstüne jurnal yağdırarak, Cenabıhakmın bu büyük nimet kaynağını kurutmak istemişlerdir.

Lâkin Abdülhamid bu meselede metanet göstermiş; jurnalcilere ehemmiyet vermemiştir. Yalnız suyun başını, asker karakolları ve tüfekçilerle muhafaza ettirmişti. Kendisi de, saltanattan hal'edildiği zamana kadar, bu sudan içmişti.

Şu meşrubat faslına hitam verirken; vakit yazılan yanlış bir fikrayı da

tashih edeyim. Şubhesiz hatırıma gelir, dört sene kadar evvel, (Otuz sene evvel bizi idare edenler) başlığı altında uzun bir yazı intişar etmişti. Bu yazıda da; serasker Rıza paşadan rivayet edilerek :

«Abdülhamid, cuma selâmlığına çıkarken, heyecanını teskin edebilmek için bir bardak rom içmeyi âdet edinmişti.»

Diye, bir fıkra nakledilmişti. Bu, doğru değildir.

Abdülhamidin çok mütaassıb bir adam olduğunu nazarı dikkate alırsanız; cuma namazı kılmak için camie giderken, içki içmeyeceğine kanaat getirmeniz lâzımdır.

Sefirlerden birini huzuruna kabul ettiği vakit, çehresinin renkli görülmesi için behemehal bir bardak punch içtiğine dair söylenen sözler de, bu kabildendir.

ABDÜLHAMİDİN, GÜNLÜK MEŞGULİYETLERİ

Abdülhamidin en dikkate şayan hususiyeti; hergün, hiç şaşmayan mütemadi meşguliyeti idi.

Bu meşguliyet, daha banyoda ibken başgösterirdi. Banyodan çıkan Abdülhamid, sevgili kadını Müşfikâ Kadın efendi ve sadık cariyesi Sırrıccemal kalfanın yardımlarıyla iyice kurulandıktan sonra, oradaki bir şezlonga uzanır; he-

nüz gelmiş olan sabah gazetelerini büyük bir dikkatle gözden geçirirdi.

Gazeteleri okurken, siyasi havadis ve haberlere kat'iyen ehemmiyet vermezdi. Çünkü bunların en mühimleri, hususî surette kendisine arz edildiği için, tekrar bunları okumakla vakit kaybetmek istemezdi.

En ehemmiyetle okuduğu şeyler; dahili havadislerle zabıta vak'aları idi. Zabıta vak'alarına ehemmiyet verdiği de sebatsız değildi. Meselâ; falan yerde bir cinayet, veyahud sirkat vak'ası olmuş. Faili de ele geçmemiş. Abdülhamid, derhal buna nişan koyardı. Artık hergün gazetelere bakar, o failin bulunup bulunmadığına dair bir havadis aradı.

Eğer üç beş gün aradan geçer de, henüz failin derdestine dair gazetede bir havadis göremezse, derhal zabıtiye nazırı Şefik paşayı saraya celbeder; - bilvasıta - sorguya çekerdi.

Hünkâr gazetelerini okuyup bitirdikten sonra elbiselerini giyinir; kendisine yardım ettiklerinden dolayı Müşfikâkadinefendi ile Sırrıccemal kalfaya teşekkür eder; dar bir koridordan, nöbet odasının duvarına bitişik, küçük bir salona geçerdi. Ve, nöbet odasının zilini çekerdi. Bu zilin çekilmesi; artık Abdülhamidin işe başlamış olmasına alâmetti.

— Arkası var —

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Çok Yiyenlere dair

Bazı kimseler çok yedikleri için hazmedemedikleri gıda kısmı barsaklarını tahriş ederek bir çok müzmin hastalıklara tutulmalarına ve hastalıklarının senelerce uzamasına ve kara çiğerin ihtikarı ile yorulmasına müvabik olur. Bu suretle kara çiğerin hafif vazifeyi eksikliği umumî metabolizmaya ve hücrevi temessüle tesir ederek idrarda kum, taş ile kanda fazla kolestrin terakümü ve bunların neticesi olarak da safra yollarının ihtilâti, şeker hastalığı, şişmanlık gibi âkâbetleri uyandırır. Çok yiyenlerde fazla gıda barsaklarda tefessüh ederek onların bazan inkıbaz, bazan da sık sık mezbul amellerin meydana çıkmasına da sebep olur. Çok yiyenlerin yemeklerini intizam altına almalıdır. Bu hususta en iyi en sadık tedbir kantardır. Her hafta aynı kantarlar ve günün aynı saatinde aynı şartlar dahilinde (idrâr, defitabil, esvab, yemek) tartılması icab eder.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahud bir albime yapıpırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Eşref Neş'et), Beyazıda: (Haydar), Samatyada: (Teofilos), Eminönünde: (Mehmed Kâzım), Eyüde: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Hüsameddin), Şehremninde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (İ. Hakki), Karagörmükte: (Arif), Küçükpazarıda: (Yorgi), Bakırköyünde: (HİAL).

BeYOĞLU cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Galata: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenisehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İttihad), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar: (Selimiye), Sarıyerde: (Asaf), Kadıköyünde: (Büyük, Üçler), Büyükdada: (Halk), Heybeliada: (Halk).

RADYO

Bugünkü program

20 İkincikânum 1938 Perşembe
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi, 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi, 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Çocuk tiyatrosu: Tilttil ve Mitil İstiklâl bahçesinde, 19: Raife ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 19.30: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik, 19.55: Borsa haberleri, 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20.30: Hava raporu, 20.33: Bay Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Fasil saz heyeti: İbrahim, Ali, Küçük Safiye, Kanun Muammer, klânet Hamdi, tambur Solâhaddin, ut Cevdet Kozan, keman Cevdet, (Saat ayarı), 21.15: Şan Bedriye Tüzün, Orkestra refakatle, 21.45: Orkestra, 22.15: Ajans haberleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

★

20 İkincikânum 1938 Perşembe
ANKARA

Öğle neşriyatı:
12.30: Muhtelif plâk neşriyatı, 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 13.15: Dahili ve harici haberler.

Akşam neşriyatı:
18.30: Muhtelif plâk neşriyatı, 19: Türk musikisi ve halk şarkıları, (Makbule Çakar ve arkadaşları), 19.30: Saat ayarı ve arabca neşriyat, 19.45: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza Sevgör ve arkadaşları), 20.15: Meteorolojî mevzuunda konuşma: (Tevfik Göymen), 20.30: Plâkla dans musikisi, 21: Ajans haberleri, 21.15: Stüdyo salon orkestrası, 21.55: Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis Trikotaj Anonim Şirketine müracaat eden Hazine Maliyenin isteği 2757 lira 93 kuruş alacak evvelce verilmiş olan kararlar kabul ve tediy edilmiş ve tekrar kabulüne imkân olmadıktan bu para ile vesaika müstait olmaları 4550 lira hakkındaki kayıtların talebinin reddine masa memurluğunca karar verilmiş olduğu ilân olunur. (4097)

S P O R

İngiltere lig maçları

Lig maçlarının yirmi dördüncü haftasında gene bir çok sürprizler oldu

Chelsea merkez muhacimi gol yapıyor

Lig maçlarının yirmi dördüncü haftası oyunları için karşılama takımların hemen hepsi büyük zorluklar içinde çarpışmışlardır.

Bir yandan kral kupası, diğer taraftan lig maçlarını yapmakta olan takımlar arasında çarpışmalar şu neticeleri vermiştir:

Brentfor : 3 - Huddersfield : 0

Haftalardanberi lig lideri olan Brentfor takımı hücum hattı büyük kuvvetini bu maçta da göstermiştir. Oyunun altıncı dakikasında ilk sayıyı yapmağa muvaffak olmuşlardır. İlk devre böyle bitmiştir.

İkinci devrede Brentfor hücum hattı daha müessir oynamaya başlamış, biri devrenin ortalarında biri de sonunda kornerden iki gol daha yapmıştır.

Brentfor 25 maçta 32 puvanla en başta. Huddersfield ligde on birinci vaziyettedir. Maçta 8000 kişi bulunmuştur.

Wolverhpton : 3 - Arsenal : 1

Wolverhpton oyuna çok sıkı ve süratli başlamıştır. Arsenal bu vaziyette müdafaaya ehemmiyet vermiştir. Wolverhpton merkez muhavini ile Arsenalin merkez muhavimi Drak arasında devamlı bir mücadele olmuştur. Atak üstüne atak yapan Wolverhpton ilk devrede bir sayı yapmağa muvaffak olmuş ve oyun bu yüzden bir hayli kızışmıştır.

İkinci devre tahminin fevkinde şiddetlenen maçta Arsenal merkez muhavimi Drak bir sayı yapmış ise de karşı taraf üstüste iki sayı daha yapmağa muvaffak olmuştur.

Arsenal müdafaası bu mevsim lig maçlarında ilk defa paçavraya dönmüştür.

İki takımın cumartesi günü kral kupasının dördüncü turu için tekrar karşılaşmaları bu maçın ehemmiyetini büsbütün arttırmıştır.

Wolverhpton şimdiye kadar yirmi iki maç yapmış ve bu zaferden sonra da ligde ikinci mevkie yükselmiştir.

Arsenal yirmi dört maç yapmış ve üçüncü vaziyettedir. Bu maçta 50.000 kişi bulunmuştur.

Sunderland : 2 - Derby County : 0

Kral kupası galibi Sunderland sayıyı penaltıdan yapmıştır. Hücumları daha hâkim bir vaziyette yapan Sunderland ikinci bir sayı ile kuvvetli rakibini mağlûb etmeğe muvaffak olmuştur. İlk devre sıfır sıfıra bitmiştir.

Sunderland ligde dokuzuncu vaziyettedir.

Derby bu mağlûbiyetten sonra on dördüncülüğe düşmüştür. Bu maçta 18.000 kişi bulunmuştur.

Charlton : 3 Liverpool : 0

Ligde kuvvetli vaziyette olan Charlton oyuna kuvvetli bir müdafaaya ile başlamıştır. Devre sıfır sıfıra bitmiştir.

İkinci devrede hücum tazyiklerini arttıran Charlton yirmi üçüncü dakikada ilk sayıyı yapmıştır.

Bu sayıdan beş dakika sonra ikinci ve üçüncü sayıları yapan Charlton, kuvvetli bir netice ile bu maçın galib çıkmıştır. Charlton ligde dördüncü, Liverpool ise yirminci vaziyettedir. Bu maçta 18.000 kişi bulunmuştur.

Chelsea : 2 - W. B. Albion : 2

İki ay evvel lig liderliği yapan Chelsea şimdi müşkül vaziyettedir.

Chelsea ilk devreyi iki sıfır galib olarak bitirmiştir. İkinci devrede Albion takımı daha tehlikeli hücumlar yaparak iki gol atarak beraberliği temin etmiştir. Chelsea merkez muhavimi sakatlanmış,

rakib taraf bu vaziyetten istifade edememiş de muvaffak olamamıştır.

Chelsea ligde onuncu, Albion üçüncü vaziyettedir. Bu maçta 20.000 kişi bulunmuştur.

Manchester City : 4 - Leicester :

Lig şampiyonu Manchester altı devre sonra oyunda hâkimiyeti elde edememiş Apandisit ameliyatı dolayısıyla altı devre danberi oynamayan Mançester ve İngiltere millî takımının meşhur sol muhavimi Brook bu maçta fevkalâde fırsatlar elde etmiş ve hücum hattı ilk devrede üç gol yapmağa muvaffak olmuştur. Devre 3-1 bitmiştir.

İkinci devre oyun daha zevkli bitmiş ve son dakikalarda bir sayı daha yapan Mançester maçı 4-1 kazanmıştır. Mançester ligde iki noksan oynamış on altıncı vaziyettedir. Leicester ise on beşinci vaziyettedir. Bu maçta 10.000 kişi bulunmuştur.

Aston Villa : 3 - Southpton :

Her hafta daha parlak oyunlara muvaffak olan Aston Villa ilk devreyi 1-0 galib olarak bitirmiştir.

İkinci devrede muavin hücum hattı sağ sol açıkları vasıtasıyla iki sayı daha yaparak maçı 3-0 kazanmıştır.

Aston Villa - bizde büyük gürültü sebebiyet veren average vaziyetinde istifade ederek nihayet lig liderliği kazanmış - Aston Villa şimdiye kadar 19 gol yemiştir, aynı puvanda olan field United ise 31 gol yediğinden ikinci vaziyettedir. Bu maçta 30.000 kişi bulunmuştur.

Futbol hakemleri bu akşam imtihan edilecek

İstanbul muntakası futbol hakemleri bu akşam muntaka merkezinde bir imtihan yapılacaktır. İmtihan sualleri futbol rasyonu tarafından yollanmıştır.

Bundan böyle resmi maçlarda lisanslı hakemlere hakemlik yaptırılmayacaktır. İmtihandan sonra hakem kursu açılacaktır. İmtihan hakemler her hafta muntakası hakemleri yapacaklardır.

İstanbul muhtelili gittikçe zayıflıyor

Yarın akşam Ankara'ya gidecek İstanbul Muhtelinde merkez muhavim oynayan olan Güneşli Melih sakat olduğundan yerine Fenerbahçeden Büleld veyahud közdan Şahab götürülecektir.

Klublerinden istifa eden futbolcular

Barutgücü başkanlığından:
Aşağıda isimleri yazılı sporcular adları Muhtelinde merkez muhavim 7/1/938 tarihinde de istifa etmişler ve keyfiyeti Türk Spor Federasyonu İstanbul Bölgesi Başkanlığına 19/1/938 tarihinde bildirmişlerdir.
Bu sporcuların Barutgücünden başka bir spor teşekkülü ile ilgili olmadıkları bilinur.

Galatasaraydan Turhan Göger, Sümer Hayri Arlı, Sümerden Hayri Büyükgöçer, Şahin Sefer, Eyübden Mazhar Günmak, Şahin den Nuri Alpuğan, Fenerbahçeden Sabah Tezkan, Kasımpaşadan Fikret, Güneşden Abdülkadir Sevim, Anadoludan İbrahim Mühtedi, Topkapıdan Sabahaddin Çiçektepe, Topkapıdan Besim Goral, Topkapıdan Cemal, İzmir Üçoktan Mürüt Akın.

Yunanlılar İskenderiyede Atina, 19 (Hususî) — İskenderiyede

munda Yunan millî takımı ile İskenderiyede muhtelili arasında yapılan futbol müsabakasında Yunan takımı 1-0 ile galib gelmiştir. Yunan takımı tek golü birinci devrenin 17 dakikasında atmağa muvaffak olmuştur. Yunan takımı Telâviv'e hareket etmektedir. Cumartesi günü orada Filistin takımı ile karşılaşacaktır. Bu maçın hakemi Arab Melih Yusuf bulunuyor.

Vitamin. Kalori, Gıda, Sıhhat

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday; İrmik, Patates; Mısır, Türlü Bezelye, Badem, Çavdar Özü Unlarını Çocuklarınıza Yediriniz.

Allahın yarattığı saf hububattan alınan vitamini ve kalorisi, kuvveti gıdayesi çok olan Hasan Özlü Unlarına doktorunuz şahadet eder ki, hayatın ve tabiatın en muğaddi ve en mükemmel gıdasıdır. Hasan Özlü Unları Çocuklarınıza tam afiyet temin eder. Neşvünemalarına yardım eden. Onları çabuk büyütür. Neş'eli, tombul, hastalısız yapar. Hasan Özlü unları çok leziz muhallebi ve çorba ve yemek yapılır. Mutlaka H A S A N markasına dikkat.

Dünya mevaddı gıdayesi arasında en büyük mükâfatla zafer nişanını, diplom donör ve altın madalyayı kazanan ve bu suretle birinciliği bîhakkın tasdik olunan

Kırıklık, esnemek ve rahavet

Hastalıkların piştarıdır, fakat onları

GRİPİN

ile karşılayabilirsiniz

GRİPİN

Radyolin müesseselerince hazırlanmış ve Türk kimyevi müstahzarlarının en muvaffaklarından biri olan o ilaç ki vücudü nezle, grip, bronşit hastalıklarına karşı kale gibi müdafaa eder, harareti süratle düşürür ve bütün ağrıları geçirir.

icabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklidlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz.

BAKER

RAKIPSIZDIR

Baker'in mevsim sonu satışı her vakit sabırsızlıkla beklenen bir hâdisedir.

85 senedenberi namı yükselen bu müessesede en iyi şartlarla en yüksek kaliteyi bulabilirsiniz.

Mevsim sonu satışı 17/1/38 den 15/2/38 e kadar devam edecektir.

NEZLE - GRİP

Baş, diş ve bütün ağrılardan sizi kurtaracak yegâne ilaç

SEFALİN

Eczanelerden 1-12 lik ambalajlarını ısrarla arayınız.

Taklidlerinden sakınınız

NERVİN

Uykusuzluk, asabî öksürükler, asabî zayıflık, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı ve sinirden illeri gelen bütün rahatsızlıkları iyi eder.

Bu bir fennî hakikattir ki :

KREM PERTEV

Cildi temizler, pürüzsüz ve gergin tutar.

Buruşuklukları giderir, tabii güzelliği muhafaza eder.

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müdde: zarfında fazlası mikdarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİBLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

REKTA

P A T I

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerâhatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

KANZUK

MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

CAFER Müshil Şekeri

Tesiri kat'i, içiml kolay en iyi müshil şekeridir.

Bilümm eczanelerde bulunur.